

Pozmeňujúci a dopĺňujúci návrh
poslanca Národnej rady Slovenskej republiky Romana Mikulca
k vládnemu návrhu zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 300/2005 Z. z. Trestný
zákon v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony
(ČPT 106)

1. V čl. I sa vypúšťa bod 53.

Nasledujúce body sa primerane prečísľujú.

***Odôvodnenie:** Navrhuje sa vypustiť predmetné ustanovenie skracujúce premlčacie doby z dôvodu ohrozenia práv poškodených a ich neodôvodnenosti.*

2. V čl. I sa vypúšťa bod 54.

Nasledujúce body sa primerane prečísľujú.

***Odôvodnenie:** Navrhuje sa vypustiť predmetné ustanovenie skracujúce premlčacie doby z dôvodu ohrozenia práv poškodených a ich neodôvodnenosti.*

3. V čl. I sa vypúšťa bod 55.

Nasledujúce body sa primerane prečísľujú.

***Odôvodnenie:** Navrhuje sa vypustiť predmetné ustanovenie skracujúce premlčacie doby z dôvodu ohrozenia práv poškodených a ich neodôvodnenosti.*

4. V čl. I sa vypúšťa bod 56.

Nasledujúce body sa primerane prečísľujú.

***Odôvodnenie:** Navrhuje sa vypustiť predmetné ustanovenie, ktoré nanovo upravuje podmienky prerušenia premlčania trestného stíhania ako neodôvodnené.*

5. V čl. I bod 63 znie:

„63. V § 125 ods. 1 sa suma „266“ nahrádza sumou „500“.“.

***Odôvodnenie:** Navrhuje sa zrealizovanie výšky malej škody na účely Trestného zákona. Zároveň sa navrhuje zachovať násobky malej škody na určenie väčšej škody, značnej škody a škody veľkého rozsahu.*

6. V čl. I bod 162 znie:

„162. § 359 až 434 vrátane nadpisov znejú:

„§ 359 Násilie proti skupine obyvateľov

(1) Kto sa skupine obyvateľov vyhráža smrťou, ťažkou ujmom na zdraví alebo inou ťažkou ujmom, alebo spôsobením škody veľkého rozsahu, alebo kto použije násilie proti skupine obyvateľov, potrestá sa odňatím slobody až na tri roky.

(2) Odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) z osobitného motívu,
- b) závažnejším spôsobom konania, alebo
- c) verejne.

§ 360 Nebezpečné vyhrážanie

(1) Kto sa inému vyhráža smrťou, ťažkou ujmov na zdraví alebo inou ťažkou ujmou takým spôsobom, že to môže vzbudiť dôvodnú obavu, potrestá sa odňatím slobody až na dva roky.

(2) Odňatím slobody na šesť mesiacov až štyri roky sa páchateľ potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) závažnejším spôsobom konania,
- b) na chránenej osobe,
- c) preto, aby inému zmaril alebo sťažil uplatnenie jeho základných práv a slobôd,
- d) z osobitného motívu, alebo
- e) verejne.

§ 360a Nebezpečné prenasledovanie

(1) Kto iného dlhodobo prenasleduje takým spôsobom, že to môže vzbudiť dôvodnú obavu o jeho život alebo zdravie, život alebo zdravie jemu blízkej osoby alebo podstatným spôsobom zhoršiť kvalitu jeho života, tým, že

- a) sa vyhráža ublížením na zdraví alebo inou ujmou jemu alebo jemu blízkej osobe,
 - b) vyhľadáva jeho osobnú blízkosť alebo ho sleduje,
 - c) ho kontaktuje prostredníctvom tretej osoby alebo elektronickej komunikačnej služby, písomne alebo inak proti jeho vôli,
 - d) zneužije jeho osobné údaje na účel získania osobného alebo iného kontaktu, alebo
 - e) ho inak obmedzuje v jeho obvyklom spôsobe života,
- potrestá sa odňatím slobody až na dva roky.

(2) Odňatím slobody na šesť mesiacov až štyri roky sa páchateľ potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) na chránenej osobe,
- b) závažnejším spôsobom konania,
- c) z osobitného motívu, alebo
- d) verejne.

§ 360b Nebezpečné elektronické obťažovanie

(1) Kto úmyselne prostredníctvom elektronickej komunikačnej služby, počítačového systému alebo počítačovej siete podstatným spôsobom zhorší kvalitu života iného tým, že

- a) ho dlhodobo ponízuje, zastrašuje, neoprávnene koná v jeho mene alebo dlhodobo inak obťažuje, alebo

b) neoprávnene zverejní alebo sprístupní tretej osobe obrazový, zvukový alebo obrazovo-zvukový záznam jeho prejavu osobnej povahy získaný s jeho súhlasom, spôsobilý značnou mierou ohroziť jeho vážnosť alebo privodiť mu inú vážnu ujmu na právach,

potrestá sa odňatím slobody až na štyri roky.

(2) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchateľ potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

a) na chránenej osobe, alebo

b) z osobitného motívu.

(3) Odňatím slobody na dva roky až sedem rokov sa páchateľ potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

a) a spôsobí ním značnú škodu,

b) s úmyslom získať pre seba alebo iného značný prospech, alebo

c) hoci bol za taký čin v predchádzajúcich dvadsiatich štyroch mesiacoch odsúdený.

Šírenie poplašnej správy

§ 361

(1) Kto úmyselne spôsobí nebezpečenstvo vážneho znepokojenia aspoň časti obyvateľstva nejakého miesta tým, že rozširuje poplašnú správu, ktorá je nepravdivá, alebo sa dopustí iného obdobného konania spôsobilého vyvolať také nebezpečenstvo, potrestá sa odňatím slobody až na tri roky.

(2)

Kto správu alebo iné obdobné konanie uvedené v odseku 1, hoci vie, že sú nepravdivé a môžu vyvolať opatrenie vedúce k nebezpečenstvu vážneho znepokojenia aspoň časti obyvateľstva nejakého miesta, oznámi právnickej osobe alebo Policajnému zboru alebo inému štátnemu orgánu alebo hromadnému informačnému prostriedku, potrestá sa odňatím slobody na jeden rok až šesť rokov.

(3) Odňatím slobody na tri roky až deväť rokov sa páchateľ potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 2

a) a už bol za taký čin odsúdený, alebo

b) a spôsobí ním vážnu poruchu v hospodárskej prevádzke alebo hospodárskej činnosti právnickej osobe alebo v činnosti štátneho orgánu alebo iný obzvlášť závažný následok.

§ 362

Kto za krízovej situácie štátu spôsobí, čo aj z nedbanlivosti, nebezpečenstvo vážneho znepokojenia, malomyseľnosti alebo porazeneckej nálady aspoň u časti obyvateľstva nejakého miesta tým, že rozširuje poplašnú správu, potrestá sa odňatím slobody na šesť mesiacov až štyri roky.

§ 363 Opilstvo

(1) Kto sa požitím alebo aplikáciou návykovej látky, hoci aj z nedbanlivosti, privedie do stavu nepričetnosti, v ktorom sa dopustí konania, ktoré má inak znaky trestného činu, potrestá sa

odňatím slobody na tri roky až deväť rokov; ak sa však dopustí konania, ktoré má inak znaky trestného činu, na ktorý zákon ustanovuje miernejší trest, potrestá sa týmto miernejším trestom.

(2) Ustanovenie odseku 1, ako ani § 23 sa nepoužije, ak sa páchatel' trestného činu priviedol do stavu nepríčetnosti v úmysle spáchať trestný čin.

§ 364 Výtržníctvo

(1) Kto sa dopustí slovne alebo fyzicky, verejne alebo na mieste verejnosti prístupnom hrubej neslušnosti alebo výtržnosti najmä tým, že

a) napadne iného,

b) hanobí štátny symbol,

c) hanobí historickú alebo kultúrnu pamiatku,

d) hrubým spôsobom ruší priebeh verejného podujatia, najmä nedovoleným použitím pyrotechnického výrobku, násilným poškodením sedadla alebo časti športového zariadenia slúžiacej na oddelenie sektorov, vhođením nebezpečného predmetu na športovisko alebo na iné miesto konania podujatia alebo

e) vyvoláva verejné pohoršenie vykonávaním pohlavného styku alebo vykonávaním sexuálneho exhibicionizmu alebo iných patologických sexuálnych praktík,

potrestá sa odňatím slobody až na štyri roky.

(2) Odňatím slobody na šesť mesiacov až štyri roky sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

a) z osobitného motívu,

b) závažnejším spôsobom konania,

c) v prítomnosti skupiny osôb mladších ako osemnásť rokov,

d) na chránenej osobe, alebo

e) hoci bol za taký alebo obdobný čin v predchádzajúcich dvadsiatich štyroch mesiacoch odsúdený alebo v predchádzajúcich dvanástich mesiacoch postihnutý.

§ 365 Hanobenie miesta posledného odpočinku

(1) Kto zničí, poškodí alebo zneuctí hrob, urnu s ľudskými ostatkami, pomník alebo náhrobnú dosku alebo zničí alebo poškodí zariadenie pohrebiska alebo iného miesta posledného odpočinku, alebo kto sa na pohrebisku alebo inom mieste posledného odpočinku dopustí inej hrubej neslušnosti alebo výtržnosti, potrestá sa odňatím slobody až na tri roky.

(2) Odňatím slobody na šesť mesiacov až štyri roky sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

a) závažnejším spôsobom konania, alebo

b) z osobitného motívu.

(3) Odňatím slobody na jeden rok až šesť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 a spôsobí ním značnú škodu.

§ 366 Hanobenie mŕtveho

(1) Kto zneužije alebo zneuctí mŕtveho, alebo neoprávnene vykoná exhumáciu ľudských ostatkov, alebo svojvoľne odníme z pohrebiska ľudské ostatky, alebo nakladá s ľudskými ostatkami v rozpore so všeobecne záväzným právnym predpisom, potrestá sa odňatím slobody na šesť mesiacov až na štyri roky.

(2) Odňatím slobody na jeden rok až šesť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

a) závažnejším spôsobom konania, alebo

b) z osobitného motívu.

§ 367 Kupliarstvo

(1) Kto iného zjedná, pohne, zvedie, využije, získa alebo ponúkne na vykonávanie prostitúcie, alebo kto koristí z prostitúcie vykonávanej iným, alebo umožní jej vykonávanie, potrestá sa odňatím slobody až na štyri roky.

(2) Odňatím slobody na jeden rok až šesť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha taký čin závažnejším spôsobom konania.

(3) Odňatím slobody na tri roky až jedenásť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 na chránenej osobe.

(4) Odňatím slobody na sedem rokov až trinásť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

a) a získa ním pre seba alebo pre iného značný prospech, alebo

b) ako člen nebezpečného zoskupenia.

(5) Odňatím slobody na desať rokov až šestnásť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 a spôsobí ním ťažkú ujmu na zdraví alebo smrť.

§ 368 Výroba detskej pornografie

(1) Kto využije, získa, ponúkne alebo inak zneužije dieťa na výrobu detskej pornografie alebo detského pornografického predstavenia alebo umožní také jeho zneužitie, alebo sa inak podieľa na takejto výrobe, potrestá sa odňatím slobody na štyri roky až jedenásť rokov.

(2)

Odňatím slobody na sedem rokov až trinásť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

a) na dieťati mladšom ako dvanásť rokov,

b) závažnejším spôsobom konania,

c) verejne,

d) spoločným konaním najmenej dvoch osôb, alebo

e) a bezprostredne ním ohrozí život dieťaťa.

(3) Odňatím slobody na desať rokov až šestnásť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

a) a spôsobí ním ťažkú ujmu na zdraví alebo smrť, alebo

b) a získa ním značný prospech.

(4) Odňatím slobody na trinásť rokov až dvadsať rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

a) a spôsobí ním ťažkú ujmu na zdraví viacerým osobám alebo smrť viacerých osôb,

b) a získa ním prospech veľkého rozsahu, alebo

c) ako člen nebezpečného zoskupenia.

§ 369 Rozširovanie detskej pornografie

(1) Kto rozmnožuje, prepravuje, zadovážuje, sprístupňuje alebo inak rozširuje detskú pornografiu, potrestá sa odňatím slobody na jeden rok až šesť rokov.

(2) Odňatím slobody na tri roky až deväť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

a) závažnejším spôsobom konania, alebo

b) verejne.

(3) Odňatím slobody na štyri roky až jedenásť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 a získa ním značný prospech.

(4) Odňatím slobody na sedem rokov až trinásť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 a získa ním prospech veľkého rozsahu.

§ 370 Prechovávanie detskej pornografie a účasť na detskom pornografickom predstavení

(1) Kto prechováva detskú pornografiu alebo kto koná v úmysle získať prístup k detskej pornografii prostredníctvom elektronickej komunikačnej služby, potrestá sa odňatím slobody až na tri roky.

(2) Rovnako ako v odseku 1 sa potrestá ten, kto sa úmyselne zúčastní detského pornografického predstavenia.

Ohrozovanie mravnosti

§ 371

(1) Kto vyrába, kupuje, dováža alebo si inak zadovážuje a následne predáva, požičiava alebo inak uvádza do obehu, rozširuje, robí verejne prístupnými alebo zverejňuje pornografiu, nosiče zvuku alebo obrazu, zobrazenia alebo iné predmety ohrozujúce mravnosť, v ktorých sa prejavuje neúcta k človeku a násilie alebo ktoré zobrazujú sexuálny styk so zvierat'om alebo iné sexuálne patologické praktiky, potrestá sa odňatím slobody až na tri roky.

(2) Odňatím slobody na jeden rok až šesť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

a) závažnejším spôsobom konania, alebo

b) verejne.

(3) Odňatím slobody na tri roky až deväť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 a získa ním značný prospech.

§ 372

(1) Kto pornografiu

a) ponúka, prenecháva alebo predáva dieťaťu, alebo

b) na mieste, ktoré je deťom prístupné, vystavuje alebo inak sprístupňuje, potrestá sa odňatím slobody až na tri roky.

(2) Odňatím slobody na jeden rok až šesť rokov sa páchateľ potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

a) závažnejším spôsobom konania, alebo

b) verejne.

(3) Odňatím slobody na tri roky až deväť rokov sa páchateľ potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

a) tým, že ponúka, sprístupňuje alebo vystavuje pornografiu, nosiče zvuku alebo obrazu alebo zobrazenia, v ktorých sa prejavuje neúcta k človeku a násilie alebo ktoré zobrazujú sexuálny styk so zvieratom alebo iné sexuálne patologické praktiky, alebo

b) a získa pre seba alebo pre iného značný prospech.

§ 372a Podpora a propagácia sexuálnych patologických praktík

(1) Kto podporuje alebo kto verejne alebo na mieste verejnosti prístupnom propaguje, schvaľuje, hrubo zľahčuje alebo sa snaží ospravedlniť sexuálny styk

a) s dieťaťom,

b) s príbuzným v priamom rade alebo so súrodencom,

c) s mŕtvym,

d) so zvieratom, alebo

e) iné sexuálne patologické praktiky,

potrestá sa odňatím slobody až na tri roky.

(2) Rovnako ako v odseku 1 sa potrestá ten, kto podporuje alebo kto verejne alebo na mieste verejnosti prístupnom propaguje, schvaľuje, hrubo zľahčuje alebo sa snaží ospravedlniť pedofíliu, nekrofíliu alebo zoofíliu.

(3) Kto spácha čin uvedený v odseku 2 nie je trestný, ak propagáciu preukázateľne vykonával za účelom vzdelávacích, liečebných, vedeckých alebo výskumných aktivít.

(4) Odňatím slobody na jeden rok až šesť rokov sa páchateľ potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo 2

a) a získa ním značný prospech,

b) a spôsobí ním vážnu ujmu na právach dotknutej osoby,

c) hoci bol za taký alebo obdobný čin v predchádzajúcich dvadsiatich štyroch mesiacoch odsúdený alebo v predchádzajúcich dvanástich mesiacoch postihnutý, alebo

d) závažnejším spôsobom konania.

§ 373 Ohováranie

(1) Kto o inom oznámi nepravdivý údaj, ktorý je spôsobilý značnou mierou ohroziť jeho vážnosť u spoluobčanov, poškodiť ho v zamestnaní, v podnikaní, narušiť jeho rodinné vzťahy alebo spôsobiť mu inú vážnu ujmu, potrestá sa odňatím slobody až na tri roky.

(2) Odňatím slobody na jeden rok až šesť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

a) a spôsobí ním značnú škodu,

b) z osobitného motívu,

c) verejne, alebo

d) v podnikaní závažnejším spôsobom konania.

(3) Odňatím slobody na tri roky až deväť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

a) a spôsobí ním škodu veľkého rozsahu, alebo

b) a spôsobí inému stratu zamestnania, úpadok podniku alebo rozvod manželstva.

§ 374 Neoprávnené nakladanie s osobnými údajmi

(1) Kto neoprávnené poskytne, sprístupní alebo zverejní

a) osobné údaje o inom zhromaždené v súvislosti s výkonom verejnej moci alebo uplatňovaním ústavných práv osoby, alebo

b) osobné údaje o inom získané v súvislosti s výkonom svojho povolania, zamestnania alebo funkcie

a tým poruší všeobecne záväzným právnym predpisom ustanovenú povinnosť, potrestá sa odňatím slobody až na dva roky.

(2) Odňatím slobody až na tri roky sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

a) a spôsobí ním vážnu ujmu na právach dotknutej osoby,

b) verejne, alebo

c) závažnejším spôsobom konania.

Poškodzovanie cudzích práv

§ 375

(1) Kto inému spôsobí vážnu ujmu na právach tým, že

a) uvedie niekoho do omylu alebo

b) využije niečí omyl,

potrestá sa odňatím slobody až na tri roky.

(2) Odňatím slobody na šesť mesiacov až štyri roky sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

a) závažnejším spôsobom konania,

b) na chránenej osobe, alebo

c) tak, že sa vydáva za verejného činiteľa.

(3) Odňatím slobody na jeden rok až šesť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 a získa ním pre seba alebo pre iného značný prospech.

§ 376

Kto neoprávnene poruší tajomstvo listiny alebo inej písomnosti, zvukového záznamu, obrazového záznamu alebo iného záznamu, počítačových dát alebo iného dokumentu uchovávaného v súkromí iného tým, že ich zverejní alebo sprístupní tretej osobe alebo iným spôsobom použije a inému tým spôsobí vážnu ujmu na právach, potrestá sa odňatím slobody až na tri roky.

§ 377 Porušenie dôvernosti ústneho prejavu a iného prejavu osobnej povahy

(1) Kto poruší dôvernosť neverejne prednesených slov alebo iného prejavu osobnej povahy tým, že ho neoprávnene zachytí záznamovým zariadením a takto zhotovený záznam sprístupní tretej osobe alebo ho iným spôsobom použije a inému tým spôsobí vážnu ujmu na právach, potrestá sa odňatím slobody až na tri roky.

(2) Odňatím slobody na šesť mesiacov až štyri roky sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

a) ako člen organizovanej skupiny,

b) a spôsobí takým činom značnú škodu, alebo

c) s úmyslom získať pre seba alebo iného značný prospech.

(3) Odňatím slobody na šesť mesiacov až šesť rokov sa páchatel' potrestá, ak

a) spácha čin uvedený v odseku 1 ako verejný činiteľ,

b) spôsobí takým činom škodu veľkého rozsahu, alebo

c) spácha taký čin s úmyslom získať pre seba alebo pre iného prospech veľkého rozsahu.

§ 379 Marenie spôsobilosti na službu

(1) Kto seba alebo iného urobí trvalo alebo dočasne nespôsobilým alebo menej spôsobilým na plnenie brannej povinnosti alebo iných povinností na obranu vlasti, potrestá sa odňatím slobody na šesť mesiacov až šesť rokov.

(2) Odňatím slobody na tri roky až jedenásť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 za krízovej situácie.

§ 380 Neplnenie odvodnej povinnosti

(1) Kto sa neustanoví na odvod alebo sa nepodrobí lekárskeho vyšetreniu v úmysle nesplniť svoju odvodnú povinnosť, alebo jej splnenie oddialiť, potrestá sa odňatím slobody až na dva roky.

(2) Odňatím slobody na šesť mesiacov až štyri roky sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 za krízovej situácie.

§ 381 Obchádzanie brannej povinnosti

(1) Kto sa dopustí machinácií v úmysle dosiahnuť úľavy v plnení brannej povinnosti, potrestá sa odňatím slobody až na dva roky.

(2) Kto sa dopustí machinácií v úmysle

a) sám sa celkom alebo sčasti vyhnúť plneniu brannej povinnosti, alebo

b) inému celkom alebo sčasti umožniť vyhnúť sa plneniu brannej povinnosti,

potrestá sa odňatím slobody na šesť mesiacov až štyri roky.

(3) Odňatím slobody na jeden rok až šesť rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo 2 za krízovej situácie.

Nenastúpenie civilnej služby

§ 382

Kto v úmysle vyhnúť sa civilnej službe tú nenastúpi do 24 hodín po uplynutí lehoty určenej v povolávacom rozkaze, potrestá sa odňatím slobody na jeden rok až šesť rokov.

§ 383

Kto nenastúpi, čo aj z nedbanlivosti, civilnú službu do 24 hodín po uplynutí lehoty určenej v povolávacom rozkaze, potrestá sa odňatím slobody až na dva roky.

Vyhýbanie sa výkonu civilnej služby

§ 384

(1) Kto v úmysle vyhnúť sa výkonu civilnej služby alebo plneniu povinností z nej vyplývajúcich poškodí sa na zdraví, predstiera chorobu, falšuje listinu, zneužije návykovú látku alebo použije iný úskok, alebo kto odopiera konať civilnú službu, potrestá sa odňatím slobody na šesť mesiacov až štyri roky.

(2) Kto odmieta plniť pokyny pri výkone civilnej služby alebo také pokyny sústavne neplní, potrestá sa odňatím slobody až na tri roky.

§ 385

(1) Kto bez povolenia opustí miesto výkonu civilnej služby na dobu dlhšiu ako 48 hodín, alebo sa po túto dobu bez povolenia zdržiava mimo tohto miesta, potrestá sa odňatím slobody až na sedem mesiacov.

(2) Kto bez povolenia opustí miesto výkonu civilnej služby na dobu dlhšiu ako 14 dní, alebo sa po túto dobu bez povolenia zdržiava mimo tohto miesta, potrestá sa odňatím slobody na šesť mesiacov až štyri roky.

(3) Kto v úmysle vyhnúť sa výkonu civilnej služby opustí miesto výkonu tejto služby alebo sa s týmto úmyslom zdržiava mimo tohto miesta, potrestá sa odňatím slobody na šesť mesiacov až šesť rokov.

Nenastúpenie služby v ozbrojených silách

§ 386

(1) Kto v úmysle vyhnúť sa vojenskej službe nenastúpi službu v ozbrojených silách do 24 hodín po uplynutí lehoty určenej v povolávacom rozkaze, potrestá sa odňatím slobody na dva roky až šesť rokov.

(2) Odňatím slobody na päť rokov až jedenásť rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 za krízovej situácie.

§ 387

(1) Kto nenastúpi, čo aj z nedbanlivosti, službu v ozbrojených silách do 24 hodín po uplynutí lehoty určenej v povolávacom rozkaze, potrestá sa odňatím slobody až na tri roky.

(2) Odňatím slobody na šesť mesiacov až štyri roky sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 za krízovej situácie.

§ 388

Kto sa po vyhlásení mobilizácie ozbrojených síl, čo aj z nedbanlivosti, bez odkladu nedostaví z cudziny nastúpiť vojenskú službu, potrestá sa odňatím slobody na jeden rok až šesť rokov.

§ 389 Porušovanie osobných a vecných povinností

(1) Kto po vyhlásení mobilizácie ozbrojených síl nesplní, čo aj z nedbanlivosti, osobnú alebo vecnú povinnosť, alebo povinnosť ubytovať na obranu vlasti, alebo sa úmyselne vyhýba plneniu takej povinnosti, alebo plnenie takejto povinnosti inou osobou, čo aj z nedbanlivosti, marí alebo sťažuje, potrestá sa odňatím slobody na šesť mesiacov až štyri roky.

(2) Odňatím slobody na dva roky až deväť rokov sa páchatel potrestá, ak ohrozí činom uvedeným v odseku 1 značnou mierou záujmy obrany vlasti.

§ 390 Spolupráca s nepriateľom

Kto počas vojnového stavu alebo vojny zadovážuje nepriateľovi prospech alebo ho akokoľvek podporuje, potrestá sa, ak nejde o čin prísnejšie trestný, odňatím slobody na jeden rok až jedenásť rokov.

§ 391 Vojnová zrada

Občan Slovenskej republiky, ktorý počas vojnového stavu alebo vojny koná službu v nepriateľskom vojsku alebo v nepriateľskom ozbrojenom zbore, potrestá sa odňatím slobody na jedenásť rokov až dvadsaťpäť rokov alebo trestom odňatia slobody na doživotie.

§ 392 Služba v cudzom vojsku

(1) Občan Slovenskej republiky, ktorý bez povolenia koná službu v cudzom vojsku, potrestá sa odňatím slobody na dva roky až deväť rokov.

(2) Odňatím slobody na päť rokov až jedenásť rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 počas vojnového stavu alebo vojny.

Neuposlúchnutie rozkazu

§ 393

(1) Kto odoprie vykonať alebo úmyselne nevykoná rozkaz, potrestá sa odňatím slobody až na štyri roky.

(2) Odňatím slobody na dva roky až deväť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

a) so skupinou vojakov,

b) so zbraňou,

c) za okolností, že by tým mohol zmariť alebo podstatne sťažiť splnenie dôležitej služobnej úlohy, alebo

d) ako príslušník ozbrojených síl vyslaných mimo územia Slovenskej republiky.

(3) Rovnako ako v odseku 2 sa potrestá ten, kto spácha čin uvedený v odseku 1

a) a spôsobí ním ťažkú ujmu na zdraví alebo smrť, alebo

b) a spôsobí ním ohrozenie bojovej pohotovosti útvaru alebo iný obzvlášť závažný následok.

(4) Odňatím slobody na päť rokov až šesťnásť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 za krízovej situácie.

§ 394

(1) Kto z nedbanlivosti nevykoná rozkaz za okolností, že by tým mohol zmariť alebo podstatne sťažiť splnenie dôležitej služobnej úlohy, potrestá sa odňatím slobody až na dva roky.

(2) Odňatím slobody na šesť mesiacov až šesť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

a) a spôsobí ním ťažkú ujmu na zdraví alebo smrť,

b) a spôsobí ním ohrozenie bojovej pohotovosti útvaru alebo iný obzvlášť závažný následok, alebo

c) ako príslušník ozbrojených síl vyslaných mimo územia Slovenskej republiky.

(3) Odňatím slobody na tri roky až jedenásť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 za krízovej situácie.

§ 395 Sprotivenie alebo donútenie porušiť vojenskú povinnosť

(1) Kto kladie odpor vojakovi, ktorý plní osobitne uložené vojenské povinnosti, alebo ho donúti takúto povinnosť porušiť, potrestá sa odňatím slobody až na štyri roky.

(2) Odňatím slobody na dva roky až osem rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

a) a spôsobí ním ťažkú ujmu na zdraví alebo iný obzvlášť závažný následok,

b) so zbraňou,

c) so skupinou vojakov, alebo

d) ako príslušník ozbrojených síl vyslaných mimo územia Slovenskej republiky.

(3) Odňatím slobody na päť rokov až šesťnásť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

a) a spôsobí ním smrť, alebo

b) za krízovej situácie.

Urážka medzi vojakmi

§ 396

(1) Kto iného vojaka hrubo urazí, ak nejde o prísnejší trestný čin, potrestá sa odňatím slobody až na dva roky.

(2) Odňatím slobody na šesť mesiacov až šesť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 za krízovej situácie.

§ 397

(1) Kto násilím alebo hrozbou bezprostredného násilia urazí vojaka

a) nadriadeného alebo hodnosťou vyššieho, alebo

b) podriadeného, alebo hodnosťou nižšieho,

potrestá sa odňatím slobody až na tri roky.

(2) Odňatím slobody na šesť mesiacov až šesť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

a) a spôsobí ním ublíženie na zdraví,

b) v čase, keď on sám alebo urazený vojak vykonáva službu,

c) proti vojenskej strážii alebo vojenskej polícii,

d) ako príslušník ozbrojených síl vyslaných mimo územia Slovenskej republiky, alebo

e) so zbraňou alebo najmenej s dvoma osobami.

(3) Odňatím slobody na tri roky až jedenásť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

a) a spôsobí ním smrť, alebo

b) za krízovej situácie.

§ 398

(1) Kto násilím alebo hrozbou bezprostredného násilia urazí vojaka rovnakej hodnosti, potrestá sa odňatím slobody až na dva roky.

(2) Odňatím slobody na šesť mesiacov až šesť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

a) a spôsobí ním ublíženie na zdraví,

b) v čase, keď on sám alebo urazený vojak vykonáva službu,

c) proti vojenskej strážii alebo vojenskej polícii,

d) ako príslušník ozbrojených síl vyslaných mimo územia Slovenskej republiky, alebo

e) so zbraňou, alebo najmenej s dvoma osobami.

(3) Odňatím slobody na tri roky až jedenásť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

a) a spôsobí ním smrť, alebo

b) za krízovej situácie.

§ 399 Násilie voči nadriadenému

(1) Kto použije násilie, hrozbu bezprostredného násilia alebo hrozbu inej ťažkej ujmy voči nadriadenému,

a) v úmysle pôsobiť na výkon jeho vojenských povinností, alebo

b) pre výkon jeho vojenských povinností,

potrestá sa odňatím slobody na jeden rok až šesť rokov.

(2) Odňatím slobody na tri roky až jedenásť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

a) a spôsobí ním ťažkú ujmu na zdraví,

b) so zbraňou,

c) najmenej s dvoma osobami, alebo

d) ako príslušník ozbrojených síl vyslaných mimo územia Slovenskej republiky.

(3) Odňatím slobody na jedenásť rokov až dvadsať rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

a) a spôsobí ním smrť, alebo

b) za krízovej situácie.

§ 400 Porušovanie práv a chránených záujmov vojakov

(1) Kto iného vojaka núti na neoprávnené osobné služby alebo ho obmedzuje na právach, alebo svojvoľne sťažuje výkon jeho služby, potrestá sa odňatím slobody až na dva roky.

(2) Odňatím slobody až na tri roky sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 voči podriadenému alebo hodnosťou nižšiemu.

(3) Odňatím slobody na šesť mesiacov až štyri roky sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo 2

a) násilím, alebo hrozbou násilia, alebo hrozbou inej ťažkej ujmy,

b) najmenej s dvoma osobami alebo

c) ako príslušník ozbrojených síl vyslaných mimo územia Slovenskej republiky.

(4) Odňatím slobody na dva roky až jedenásť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo 2

a) a spôsobí ním ťažkú ujmu na zdraví alebo smrť,

b) závažnejším spôsobom konania, alebo

c) za krízovej situácie.

Vyhýbanie sa služobnému úkonu alebo výkonu vojenskej služby

§ 401

(1) Kto v úmysle vyhnúť sa plneniu služobného úkonu sa poškodí na zdraví, predstiera chorobu, falšuje listinu, zneužije návykovú látku alebo použije iný úskok, potrestá sa odňatím slobody až na dva roky.

(2) Odňatím slobody až na tri roky sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 ako príslušník ozbrojených síl vyslaných mimo územia Slovenskej republiky.

(3) Odňatím slobody na päť rokov až šesťnásť rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 za krízovej situácie.

§ 402

(1) Kto v úmysle vyhnúť sa výkonu vojenskej služby alebo plneniu vojenských povinností sa poškodí na zdraví, predstiera chorobu, falšuje listinu, zneužije návykovú látku alebo použije iný úskok, alebo kto odopiera konať vojenskú službu, alebo plnenie vojenských povinností, potrestá sa odňatím slobody na šesť mesiacov až šesť rokov.

(2) Odňatím slobody na dva roky až deväť rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 ako príslušník ozbrojených síl vyslaných mimo územia Slovenskej republiky.

(3) Odňatím slobody na päť rokov až šesťnásť rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 za krízovej situácie.

§ 403

Kto si v služobnej dobe požitím alkoholu alebo požitím iných návykových látok privodí stav, ktorý ho robí na plnenie služobných povinností úplne alebo čiastočne nespôsobilým, hoci už bol za obdobný čin v predchádzajúcich dvanástich mesiacoch najmenej dvakrát postihnutý, potrestá sa odňatím slobody až na dva roky.

§ 404

Kto sa za krízovej situácie urobí, čo aj z nedbanlivosti, nespôsobilým vykonávať službu tým, že požije alkohol alebo inú návykovú látku, potrestá sa odňatím slobody na jeden rok až šesť rokov.

Dezercia

§ 405

(1) Kto sa svojvoľne vzdáva v úmysle dlhodobo sa vyhnúť vojenskej službe alebo kto sa svojvoľne vzdáva dlhšie ako 30 dní, potrestá sa odňatím slobody na šesť mesiacov až šesť rokov.

(2) Odňatím slobody na dva roky až deväť rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

a) so zbraňou, alebo

b) ako príslušník ozbrojených síl vyslaných mimo územia Slovenskej republiky.

(3) Odňatím slobody na päť rokov až šesťnásť rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 za krízovej situácie.

§ 406

- (1) Kto sa svojvoľne vzdáva po čas dlhší ako 48 hodín alebo sa vzdáva sústavne, potrestá sa odňatím slobody až na dva roky.
- (2) Odňatím slobody až na tri roky sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 ako príslušník ozbrojených síl vyslaných mimo územia Slovenskej republiky.
- (3) Kto sa svojvoľne vzdáva na čas dlhší ako 6 dní, potrestá sa odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky.
- (4) Odňatím slobody na dva roky až jedenásť rokov sa páchatel potrestá, ak sa svojvoľne vzdáva po čas dlhší ako 24 hodín za krízovej situácie.
- (5) Kto sa svojvoľne vzdáva k nepriateľovi, potrestá sa odňatím slobody na päť rokov až trinásť rokov.

§ 407 Porušovanie povinností strážnej služby

- (1) Kto v strážnej alebo inej obdobnej službe poruší, čo aj z nedbanlivosti, predpisy alebo pravidlá tejto služby, alebo osobitné nariadenia podľa nich vydané, potrestá sa odňatím slobody až na tri roky.
- (2) Odňatím slobody na jeden rok až šesť rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1
 - a) počas výkonu strážnej služby alebo inej obdobnej služby, ktorá má obzvlášť dôležitý štátny alebo vojenský význam,
 - b) obzvlášť hrubým porušením svojej povinnosti,
 - c) za krízovej situácie, alebo
 - d) ako príslušník ozbrojených síl vyslaných mimo územia Slovenskej republiky.
- (3) Rovnako ako v odseku 2 sa potrestá ten, kto spôsobí činom uvedeným v odseku 1 škodlivý následok, k odvráteniu ktorého výkon strážnej služby alebo inej obdobnej služby smeroval.
- (4) Odňatím slobody na desať rokov až trinásť rokov sa páchatel potrestá, ak úmyselne spácha čin uvedený v odseku 1 pri výkone strážnej služby alebo inej obdobnej služby, ktorá má obzvlášť dôležitý štátny alebo vojenský význam za krízovej situácie a spôsobil škodlivý následok, k odvráteniu ktorého výkon strážnej služby alebo inej obdobnej služby smeroval.

§ 408 Porušovanie povinností dozornej služby

- (1) Kto v dozornej alebo inej obdobnej službe závažným spôsobom, čo aj z nedbanlivosti, poruší predpisy alebo pravidlá tejto služby, potrestá sa odňatím slobody až na dva roky.
- (2) Rovnako ako v odseku 1 sa potrestá ten, kto v dozornej alebo inej obdobnej službe nedostatočným plnením svojich povinností umožní vyžadovanie osobných úsluh, obmedzovanie na právach alebo svojvoľné sťažovanie výkonu služby jedného vojaka voči druhému v obvode pôsobnosti takej služby.
- (3) Odňatím slobody až na tri roky sa páchatel potrestá, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 obzvlášť závažný následok, ktorému bol povinný zabrániť, alebo spácha čin uvedený v odseku 1 ako príslušník ozbrojených síl vyslaných mimo územia Slovenskej republiky.

(4) Odňatím slobody na jeden rok až sedem rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo 2 za krízovej situácie.

§ 409 Porušovanie povinností pri obrane vzdušného priestoru

(1) Kto poruší, čo aj z nedbanlivosti, predpisy alebo pravidlá služby na rádiotechnických hláskach, v pohotovostných jednotkách alebo iných zariadeniach určených na zaistenie bezpečnosti vzdušného priestoru, potrestá sa odňatím slobody na jeden rok až šesť rokov.

(2) Odňatím slobody na tri roky až jedenásť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 a spôsobí ním obzvlášť závažný následok.

(3) Odňatím slobody na osem rokov až šestnásť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 za krízovej situácie.

§ 410 Ohrozovanie morálneho stavu jednotky

(1) Kto popudzuje vojakov proti vojenskej službe alebo proti nadriadenému, alebo kto inak sústavne rozvracia disciplínu, potrestá sa odňatím slobody na šesť mesiacov až sedem rokov.

(2) Odňatím slobody na päť rokov až šestnásť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 za krízovej situácie.

§ 411 Porušovanie služobných povinností

(1) Kto na škodu súčasti ozbrojených síl alebo ozbrojeného zboru neplnením uložených služobných povinností alebo ich porušením, čo aj z nedbanlivosti, podstatne zníži použiteľnosť výzbroje, výstroja, iných vecí alebo finančných prostriedkov, potrestá sa odňatím slobody až na dva roky.

(2) Kto bez oprávnenia použije vecný prostriedok malej hodnoty uvedený v odseku 1 alebo finančné prostriedky malej hodnoty na účel, na ktorý nie je určený, alebo na také použitie dá súhlas, alebo kto zneužije alebo umožní zneužitie podriadených na mimoslužobné úkony, potrestá sa odňatím slobody až na štyri roky.

(3) Odňatím slobody na dva roky až deväť rokov sa páchatel' potrestá, ak

a) zadováži činom uvedeným v odseku 2 sebe alebo inému značný prospech, alebo

b) spôsobí úmyselne spáchaným činom uvedeným v odseku 1 alebo 2 zníženie bojaschopnosti, značnú škodu alebo iný obzvlášť závažný následok.

(4) Odňatím slobody na päť rokov až šestnásť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha úmyselne čin uvedený v odseku 1 alebo 2 za krízovej situácie.

§ 412 Zbabelosť pred nepriateľom

Kto sa za bojovej situácie zo zbabelosti alebo rezignácie vzdá do zajatia, potrestá sa odňatím slobody na osem rokov až šestnásť rokov.

§ 413 Nesplnenie bojovej úlohy

(1) Kto sa za bojovej situácie bez dovolenia vzdiali, potrestá sa odňatím slobody na tri roky až trinásť rokov.

(2) Kto sa za bojovej situácie vyhýba povinnosti splniť bojovú úlohu alebo odoprie použiť zbraň, potrestá sa odňatím slobody na desať rokov až šestnásť rokov.

§ 414 Opustenie bojových prostriedkov

- (1) Kto za bojovej situácie odhodí, opustí alebo urobí neupotrebiteľnou zbraň alebo iný vojnový materiál, potrestá sa odňatím slobody na dva roky až deväť rokov.
- (2) Odňatím slobody na päť rokov až šesťnásť rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 a spôsobí ním obzvlášť závažný následok.

§ 415 Vydanie bojových prostriedkov nepriateľovi

Veliteľ, ktorý bez toho, že by to bolo vyvolané bojovou situáciou, nepriateľovi vydá, čo aj z nedbanlivosti, vojenské sily alebo ponechá mu opevnenia, bojovú techniku alebo iné bojové prostriedky, potrestá sa, ak nekonal v úmysle podporovať nepriateľa, odňatím slobody na tri roky až trinásť rokov.

§ 417 Ohrozenie mieru

- (1) Kto v úmysle narušiť mier akýmkoľvek spôsobom podnecuje k vojne, vojnu propaguje alebo inak podporuje vojnovú propagandu, potrestá sa odňatím slobody na jeden rok až jedenásť rokov.
- (2) Odňatím slobody na jedenásť rokov až dvadsaťpäť rokov alebo trestom odňatia slobody na doživotie sa potrestá páchatel, ak spácha čin uvedený v odseku 1
 - a) v spojení s cudzou mocou alebo cudzím činiteľom,
 - b) ako člen nebezpečného zoskupenia, alebo
 - c) za krízovej situácie.

§ 418 Genocídium

- (1) Kto v úmysle úplne alebo čiastočne zničiť niektorý národ alebo niektorú národnostnú, etnickú, rasovú alebo náboženskú skupinu
 - a) spôsobí príslušníkovi takej skupiny ťažkú ujmu na zdraví alebo smrť,
 - b) vykoná opatrenie smerujúce k tomu, aby sa v takej skupine bránilo rodeniu detí,
 - c) násilne prevádza deti z jednej takej skupiny do druhej, alebo
 - d) uvedie príslušníkov takej skupiny do životných podmienok, ktoré majú privodiť jej úplné alebo čiastočné fyzické zničenie,potrestá sa odňatím slobody na šesťnásť rokov až dvadsať rokov.
- (2) Odňatím slobody na dvadsaťjeden rokov až dvadsaťpäť rokov alebo trestom odňatia slobody na doživotie sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 počas vojny alebo ozbrojeného konfliktu.
- (3) Trestom odňatia slobody na doživotie sa páchatel potrestá, ak činom uvedeným v odseku 1 spôsobí smrť viacerých fyzických osôb.

§ 419 Teroristický útok

- (1) Kto v úmysle poškodiť ústavné zriadenie alebo obranyschopnosť štátu, narušiť alebo zničiť základnú politickú, hospodársku alebo spoločenskú štruktúru štátu alebo medzinárodnej organizácie, závažným spôsobom zastrašiť obyvateľstvo alebo donútiť vládu štátu alebo iný

orgán verejnej moci alebo medzinárodnej organizácie, aby niečo konala, opomenula alebo strpela

a) zničí, znefunkční alebo poškodí verejné zariadenie, dopravný systém, telekomunikačný systém, informačný systém, vrátane závažného bránenia vo fungovaní informačného systému alebo prerušenia fungovania informačného systému, pevnú plošinu na podmorskej plytčine, energetické zariadenie, vodárenské zariadenie, zdravotnícke zariadenie alebo iné dôležité zariadenie, verejné priestranstvo alebo majetok, alebo takým konaním hrozí,

b) hrozí spáchaním útoku alebo spácha útok ohrozujúci život, zdravie človeka alebo jeho osobnú slobodu,

c) zmocní sa lietadla, lode, iného prostriedku osobnej dopravy alebo nákladnej dopravy alebo pevnej plošiny na podmorskej plytčine, alebo nad takým dopravným prostriedkom alebo pevnou plošinou vykonáva kontrolu, alebo zničí alebo vážne poškodí navigačné zariadenie alebo zasahuje do jeho prevádzky, alebo oznámi nepravdivú informáciu, čím ohrozí život alebo zdravie ľudí, bezpečnosť takého dopravného prostriedku, alebo vydá cudzí majetok do nebezpečenstva škody veľkého rozsahu, alebo takým konaním hrozí,

d) naruší, znefunkční alebo preruší dodávku vody, elektrickej energie alebo iného základného prírodného zdroja s cieľom vydať ľudí do nebezpečenstva smrti alebo ťažkej ujmy na zdraví alebo cudzí majetok do nebezpečenstva škody veľkého rozsahu, alebo takým konaním hrozí,

e) požaduje, vyrobí, získa, prechováva, vlastní, drží, dovezie, vyvezie, prevezie, dá prepraviť, dodá alebo inak použije výbušninu, jadrový materiál, rádioaktívnu látku, chemickú látku, biologický agens alebo toxín, strelnú zbraň, jadrovú zbraň, rádiologickú zbraň, biologickú zbraň, chemickú zbraň alebo inú zbraň, bojový prostriedok alebo materiál obdobnej povahy, alebo robí výskum a vývoj jadrovej zbrane, biologickej zbrane, chemickej zbrane alebo inej zbrane alebo bojového prostriedku alebo výbušniny, alebo zariadenia na výrobu, úpravu, skladovanie alebo použitie jadrových materiálov, rádioaktívnych látok, chemických látok alebo biologických agensov a toxínov, alebo takým konaním hrozí, alebo

f) vydá ľudí do nebezpečenstva smrti alebo ťažkej ujmy na zdraví, alebo cudzí majetok do nebezpečenstva škody veľkého rozsahu tým, že spôsobí požiar alebo povodeň alebo škodlivý účinok výbušnín, plynu, elektriny alebo iných podobne nebezpečných látok alebo síl alebo sa dopustí iného podobne nebezpečného konania, alebo také nebezpečenstvo zvýši alebo sťaží jeho odvrátenie alebo zmiernenie, alebo takým konaním hrozí,

potrestá sa odňatím slobody na dvadsaťjeden rokov až dvadsaťpäť rokov alebo trestom odňatia slobody na doživotie.

(2) Trestom odňatia slobody na doživotie sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

a) na chránenej osobe,

b) a spôsobí ním ťažkú ujmu na zdraví viacerým osobám alebo smrť viacerých osôb,

c) voči ozbrojeným silám alebo voči ozbrojeným zborom,

d) ako člen nebezpečného zoskupenia, alebo

e) za krízovej situácie.

§ 419a Účasť na bojovej činnosti organizovanej ozbrojenej skupiny na území iného štátu

(1) Kto sa počas vojny na území iného štátu aktívne podieľa na bojovej činnosti organizovanej ozbrojenej skupiny, potrestá sa odňatím slobody na dva roky až deväť rokov.

(2) Rovnako ako v odseku 1 sa potrestá, kto

a) verejne podnecuje na spáchanie trestného činu uvedeného v odseku 1,

b) požiada iného, aby spáchal alebo mal účasť na spáchaní činu uvedeného v odseku 1,

c) poskytuje alebo prijíma znalosti metód alebo techník na výrobu alebo použitie výbušnín, strelných zbraní alebo iných zbraní, škodlivých látok alebo iných nebezpečných látok alebo iných špeciálnych metód alebo techník určených k vedeniu boja na účely spáchania činu uvedeného v odseku 1, alebo

d) poskytne finančné alebo iné prostriedky, služby, súčinnosť alebo vytvorí iné podmienky na účely spáchania trestného činu uvedeného v odseku 1.

§ 419b Niektoré formy účasti na terorizme

(1) Kto verejne podnecuje na spáchanie niektorého z trestných činov terorizmu alebo verejne schvaľuje niektorý z trestných činov terorizmu, potrestá sa odňatím slobody na štyri roky až desať rokov.

(2) Kto

a) poskytne znalosti metód alebo techník na výrobu, skladovanie, prepravu alebo použitie výbušnín, strelných zbraní, jadrových zbraní, biologických zbraní, chemických zbraní, jadrových materiálov, rádioaktívnych látok, chemických látok, biologických agensov a toxínov alebo iných podobne škodlivých látok, alebo nebezpečných látok na účely spáchania niektorého z trestných činov terorizmu,

b) získa znalosti metód alebo techník alebo si osvojí zručnosti na výrobu, skladovanie, prepravu alebo použitie výbušnín, strelných zbraní, jadrových zbraní, biologických zbraní, chemických zbraní, jadrových materiálov, rádioaktívnych látok, chemických látok, biologických agensov a toxínov alebo iných podobne škodlivých látok, alebo nebezpečných látok na účely spáchania niektorého z trestných činov terorizmu, alebo

c) požiada iného, aby spáchal alebo mal účasť na spáchaní niektorého z trestných činov terorizmu,

potrestá sa odňatím slobody na sedem rokov až šesťnásť rokov.

§ 419c Financovanie terorizmu

(1) Kto sám alebo prostredníctvom iného zhromažďuje alebo poskytuje priamo alebo nepriamo veci, finančné prostriedky alebo iné prostriedky pre páchatel'a terorizmu, pre teroristickú skupinu, jej člena, alebo na spáchanie niektorého z trestných činov terorizmu, alebo zhromažďuje veci, finančné prostriedky alebo iné prostriedky v úmysle, aby ich bolo možné takto použiť, alebo s vedomím, že na taký účel môžu byť použité, potrestá sa odňatím slobody na päť rokov až šesťnásť rokov.

(2) Rovnako ako v odseku 1 sa potrestá ten, kto sám alebo prostredníctvom iného poskytne veci, finančné prostriedky alebo iné prostriedky blízkej osobe toho, kto sa podieľa alebo

podieľal na príprave, pokuse alebo na spáchaní niektorého z trestných činov terorizmu, za to, že sa na takom konaní podieľa alebo podieľal.

(3) Odňatím slobody na jedenásť rokov až dvadsať rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

a) vo väčšom rozsahu alebo

b) ako člen nebezpečného zoskupenia.

§ 419d Cestovanie na účel terorizmu

(1) Kto cestuje zo Slovenskej republiky alebo cez územie Slovenskej republiky do iného štátu na účel spáchania niektorého z trestných činov terorizmu, okrem trestného činu teroru podľa § 313 a 314 a trestného činu teroristického útoku podľa § 419, potrestá sa trestom odňatia slobody na päť rokov až trinásť rokov.

(2) Rovnako ako v odseku 1 sa potrestá ten, kto cestuje z iného štátu do Slovenskej republiky na účel spáchania niektorého z trestných činov terorizmu okrem trestného činu teroru podľa § 313 a 314 a trestného činu teroristického útoku podľa § 419.

§ 420 Mučenie a iné neľudské alebo kruté zaobchádzanie

(1) Kto v súvislosti s výkonom právomoci orgánu verejnej moci, z jeho podnetu alebo s jeho výslovným alebo tichým súhlasom inému týraním, mučením alebo iným neľudským alebo krutým zaobchádzaním spôsobí telesné alebo duševné utrpenie, potrestá sa odňatím slobody na dva roky až sedem rokov.

(2) Odňatím slobody na tri roky až jedenásť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

a) najmenej s dvoma osobami,

b) závažnejším spôsobom konania,

c) na chránenej osobe,

d) z osobitného motívu, alebo

e) na osobe, ktorej bola obmedzená osobná sloboda v súlade so zákonom.

(3) Odňatím slobody na sedem rokov až trinásť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

a) a spôsobí ním ťažkú ujmu na zdraví alebo smrť,

b) aby inému zmaril alebo sťažil uplatnenie jeho základných práv a slobôd, alebo

c) ako člen nebezpečného zoskupenia.

(4) Odňatím slobody na trinásť rokov až dvadsať rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

a) a spôsobí ním ťažkú ujmu na zdraví viacerým fyzickým osobám alebo smrť viacerých fyzických osôb, alebo

b) za krízovej situácie.

§ 420a Nedobrovoľné zmiznutie

(1) Kto ako zástupca štátu alebo osoba alebo člen skupiny konajúci na základe poverenia, podpory alebo tichého súhlasu štátu zadrží, uväzní, unesie alebo inak pozbaví slobody iného a následne odmietne potvrdiť pozbavenie slobody alebo zatají osud alebo miesto pobytu iného a tým inému znemožní výkon zákonnej ochrany, potrestá sa odňatím slobody na sedem rokov až trinásť rokov.

(2) Rovnako ako v odseku 1 sa potrestá, kto ako nadriadený

a) vedel alebo mal informácie, ktoré naznačovali, že podriadení podliehajúci jeho právomoci spáchali alebo mali v úmysle spáchať čin uvedený v odseku 1,

b) mal faktickú zodpovednosť za činnosti a kontrolu nad činnosťami súvisiacimi s činom uvedeným v odseku 1, alebo

c) neurobil potrebné a vhodné opatrenia v rámci svojej právomoci na zabránenie alebo potlačenie činu uvedeného v odseku 1, alebo neoznámil čin uvedený v odseku 1 príslušným orgánom na účely vyšetrovania alebo trestného stíhania.

(3) Odňatím slobody na desať rokov až šesťnásť rokov sa potrestá, kto

a) neoprávnene premiestni dieťa, na ktorom bol spáchaný čin uvedený v odseku 1, alebo dieťa, ktoré sa narodilo počas zajatia matky, na ktorej bol spáchaný čin uvedený v odseku 1,

b) neoprávnene premiestni dieťa, na ktorého otcovi, matke alebo zákonnom zástupcovi bol spáchaný čin uvedený v odseku 1, alebo

c) sfalšuje, zatají alebo zničí doklady potvrdzujúce pravú totožnosť dieťaťa uvedeného v písmene a) alebo b).

(4) Odňatím slobody na šesťnásť rokov až dvadsať rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odsekoch 1 alebo 2

a) na chránenej osobe, alebo

b) spôsobí ním ťažkú ujmu na zdraví alebo smrť.

Podpora a propagácia skupín smerujúcich k potlačeniu základných práv a slobôd

§ 421 Založenie, podpora a propagácia hnutia smerujúceho k potlačeniu základných práv a slobôd

(1) Kto založí, podporuje alebo propaguje skupinu, hnutie alebo ideológiu, ktorá smeruje k potlačeniu základných práv a slobôd osôb, alebo ktoré hlása rasovú, etnickú, národnostnú alebo náboženskú nenávisť alebo kto propaguje skupinu, hnutie alebo ideológiu, ktorá v minulosti smerovala k potlačeniu základných práv a slobôd osôb, potrestá sa odňatím slobody na jeden rok až šesť rokov.

(2) Odňatím slobody na štyri roky až deväť rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

a) verejne alebo na mieste verejnosti prístupnom,

b) závažnejším spôsobom konania, alebo

c) za krízovej situácie.

§ 422 Prejav sympatie k hnutiu smerujúcemu k potlačeniu základných práv a slobôd

(1) Kto verejne alebo na mieste verejnosti prístupnom, najmä používaním zástav, odznakov, rovnôšiat alebo hesiel, prejavuje sympatie k skupine, hnutiu alebo ideológii, ktorá smeruje alebo v minulosti smerovala k potlačeniu základných práv a slobôd osôb, alebo ktorá hlása rasovú, etnickú, národnostnú, náboženskú nenávisť, potrestá sa odňatím slobody na šesť mesiacov až štyri roky.

(2) Rovnako ako v odseku 1 sa potrestá ten, kto pri čine uvedenom v odseku 1 používa pozmenené zástavy, odznaky, rovnôšaty alebo heslá, ktoré vyvolávajú zdanie pravých.

§ 422a Výroba extrémistického materiálu

(1) Kto vyrába extrémistický materiál alebo sa podieľa na takejto výrobe, potrestá sa odňatím slobody na tri roky až sedem rokov.

(2) Odňatím slobody na štyri roky až deväť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

a) závažnejším spôsobom konania, alebo

b) ako člen extrémistickej skupiny.

§ 422b Rozširovanie extrémistického materiálu

(1) Kto rozmnožuje, prepravuje, zadovážuje, sprístupňuje, uvádza do obehu, dováža, vyváža, ponúka, predáva, zasiela alebo rozširuje extrémistický materiál, potrestá sa odňatím slobody na jeden rok až šesť rokov.

(2) Odňatím slobody na tri roky až deväť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

a) závažnejším spôsobom konania,

b) verejne, alebo

c) ako člen extrémistickej skupiny.

§ 422c

Prechovávanie extrémistického materiálu

Kto prechováva extrémistický materiál, potrestá sa odňatím slobody až na tri roky.

§ 422d Popieranie a schvaľovanie holokaustu, zločinov politických režimov a zločinov proti ľudskosti

(1) Kto verejne popiera, spochybňuje, schvaľuje alebo sa snaží ospravedlniť holokaust, zločiny režimu založeného na fašistickej ideológii, zločiny režimu založeného na komunistickej ideológii alebo zločiny iného podobného hnutia, ktoré násilím, hrozbou násilia alebo hrozbou inej ťažkej ujmy smeruje k potlačeniu základných práv a slobôd osôb, potrestá sa odňatím slobody na šesť mesiacov až štyri roky.

(2) Rovnako ako v odseku 1 sa potrestá ten, kto verejne popiera, schvaľuje, spochybňuje, hrubo zľahčuje alebo sa snaží ospravedlniť genocídium, zločiny proti mieru, zločiny proti ľudskosti alebo vojnové zločiny spôsobom, ktorý môže podnecovať násilie alebo nenávisť voči skupine osôb alebo jej členovi, ak bol páchatel' alebo účastník tohto činu odsúdený právoplatným rozsudkom medzinárodného súdu zriadeného na základe medzinárodného práva verejného,

ktorého právomoc uznala Slovenská republika, alebo právoplatným rozsudkom súdu Slovenskej republiky.

§ 423 Hanobenie národa, rasy a presvedčenia

(1) Kto verejne hanobí

- a) niektorý národ, jeho jazyk, niektorú rasu alebo etnickú skupinu, alebo
 - b) skupinu osôb alebo jednotlivca pre ich skutočnú alebo domnelú príslušnosť k niektorej rase, národu, národnosti, etnickej skupine, pre ich skutočný alebo domnelý pôvod, farbu pleti, náboženské vyznanie alebo preto, že sú bez vyznania,
- potrestá sa odňatím slobody na jeden rok až štyri roky.

(2) Odňatím slobody na dva roky až šesť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) ako člen extrémistickej skupiny,
- b) ako verejný činiteľ, alebo
- c) z osobitného motívu.

§ 424 Podnecovanie k národnostnej, rasovej a etnickej nenávisti

(1) Kto verejne podnecuje k násiliu alebo nenávisti voči skupine osôb alebo jednotlivcovi pre ich skutočnú alebo domnelú príslušnosť k niektorej rase, národu, národnosti, etnickej skupine, pre ich skutočný alebo domnelý pôvod, farbu pleti, sexuálnu orientáciu, náboženské vyznanie alebo preto, že sú bez vyznania, alebo verejne podnecuje k obmedzovaniu ich práv a slobôd, potrestá sa odňatím slobody až na štyri roky.

(2) Rovnako ako v odseku 1 sa potrestá ten, kto sa spolčí alebo zhromaždí na spáchanie činu uvedeného v odseku 1.

(3) Odňatím slobody na dva roky až sedem rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo 2

- a) z osobitného motívu,
- b) ako verejný činiteľ,
- c) ako člen extrémistickej skupiny, alebo
- d) za krízovej situácie.

§ 424a Apartheid a diskriminácia skupiny osôb

(1) Kto uplatňuje apartheid alebo rasovú, etnickú, národnostnú alebo náboženskú segregáciu, alebo inú rozsiahlu alebo systematickú diskrimináciu skupiny osôb, potrestá sa odňatím slobody na štyri roky až jedenásť rokov.

(2) Odňatím slobody na osem rokov až šestnásť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) ako člen extrémistickej skupiny,
- b) ako verejný činiteľ,

- c) z osobitného motívu,
- d) a vystaví ním takú skupinu osôb neľudskému alebo ponižujúcemu zaobchádzaniu,
- e) a vydá ním takú skupinu osôb do nebezpečenstva ťažkej ujmy na zdraví alebo smrti, alebo
- f) za krízovej situácie.

§ 425 Neľudskosť

Kto sa v rámci rozsiahleho alebo systematického útoku namiereného voči civilnému obyvateľstvu dopustí

- a) zotročovania,
- b) vyhladzovania ľudí,
- c) vraždy,
- d) deportácie alebo násilného presunu obyvateľstva,
- e) mučenia,
- f) znásilnenia, sexuálneho otroctva, vynútenej prostitúcie, násilného tehotenstva, nezákonnej sterilizácie alebo inej formy sexuálneho násillia porovnateľnej závažnosti,
- g) uväznenia alebo iného závažného pozbavenia osobnej slobody porušujúceho základné pravidlá medzinárodného práva alebo akéhokoľvek iného obmedzenia osobnej slobody s následným nedobrovoľným zmiznutím ľudí,
- h) perzekúcie skupiny obyvateľstva na politickom, rasovom, národnostnom, etnickom, kultúrnom alebo náboženskom základe, z dôvodu pohlavia alebo z iného podobného dôvodu,
- i) apartheidu alebo inej podobnej segregácie alebo diskriminácie, alebo
- j) iného neľudského činu, potrestá sa odňatím slobody na dvanásť rokov až dvadsaťpäť rokov alebo trestom odňatia slobody na doživotie.

§ 426 Používanie zakázaného bojového prostriedku a nedovolené vedenie boja

(1) Kto počas vojny nariadi

- a) použitie zakázaného bojového prostriedku alebo materiálu obdobnej povahy, alebo taký prostriedok alebo materiál použije, alebo
 - b) vedenie boja zakázaným spôsobom, alebo sám takto boj vedie,
- potrestá sa odňatím slobody na štyri roky až jedenásť rokov.

(2) Rovnako ako v odseku 1 sa potrestá, kto ako veliteľ, ktorý v rozpore s ustanoveniami medzinárodného práva o prostriedkoch a spôsoboch vedenia vojny úmyselne

- a) poškodí vojenskou operáciou civilné osoby na živote, zdraví alebo majetku, alebo vedie útok proti nim z dôvodu represálií, vedie útok proti nebránenému miestu alebo demilitarizovanému pásu,
- b) zničí alebo poškodí priehradu, jadrovú elektrárňu alebo obdobné zariadenie obsahujúce nebezpečné sily, alebo

c) zničí alebo poškodí objekt určený na humanitárne účely alebo medzinárodne uznávanú kultúrnu alebo prírodnú pamiatku.

(3) Odňatím slobody na jedenásť rokov až dvadsať rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo 2 a spôsobí ním

- a) ťažkú ujmu na zdraví viacerým osobám alebo smrť viacerých osôb,
- b) škodu veľkého rozsahu, alebo
- c) iný obzvlášť závažný následok.

§ 427 Plienenie v priestore vojnových operácií

(1) Kto v priestore vojnových operácií, na bojisku, v miestach postihnutých vojnovými operáciami alebo na obsadenom území

- a) zmocní sa cudzej veci, využívajúc niečiu tieseň,
- b) svojvoľne cudzí majetok ničí alebo ho pod zámienkou vojnovnej potreby odníma, alebo
- c) okráda padlých alebo ranených,

potrestá sa odňatím slobody na štyri roky až jedenásť rokov.

(2) Odňatím slobody na sedem rokov až trinásť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) za použitia násilia, hrozby násilia alebo inej ťažkej ujmy, alebo
- b) na osobách alebo veciach požívajúcich podľa zákona alebo predpisov medzinárodného práva osobitnú ochranu.

(3) Rovnako ako v odseku 2 sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 a spôsobí ním

- a) ťažkú ujmu na zdraví, alebo
- b) značnú škodu.

(4) Odňatím slobody na jedenásť rokov až dvadsať rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 a spôsobí ním

- a) smrť, alebo
- b) škodu veľkého rozsahu.

§ 428 Zneužívanie medzinárodne uznávaných označení a štátnych znakov

(1) Kto počas vojny zneužije označenie Červeného kríža alebo iných rozlišovacích znakov alebo farieb uznávaných medzinárodným právom na označenie zdravotníckych inštitúcií, dopravných prostriedkov, osôb zdravotníckej pomoci alebo evakuácie, potrestá sa odňatím slobody na tri roky až jedenásť rokov.

(2) Rovnako ako v odseku 1 sa potrestá ten, kto počas vojny zneužije znak Organizácie spojených národov, štátnu vlajku, štátny znak, vojenský znak, insígnie alebo rovnošatu neutrálneho štátu alebo iného štátu, ktorý nie je stranou vo vojne.

(3) Odňatím slobody na trinásť rokov až dvadsaťpäť rokov alebo trestom odňatia slobody na doživotie sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo 2 a spôsobí ním ako prostriedkom vojnovkej vierolomnosti

a) smrť viacerých osôb,

b) škodu veľkého rozsahu, alebo

c) iný obzvlášť závažný následok.

§ 429 Útok proti parlamentárovi

(1) Kto urazí parlamentára alebo člena jeho sprievodu alebo kto takú osobu neoprávnene zadrží, potrestá sa odňatím slobody až na tri roky.

(2) Odňatím slobody na štyri roky až deväť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 a spôsobí ním parlamentárovi alebo členovi jeho sprievodu ťažkú ujmu na zdraví.

(3) Odňatím slobody na sedem rokov až trinásť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 a spôsobí ním parlamentárovi alebo členovi jeho sprievodu smrť.

§ 430 Zneužitie rekviračného práva

(1) Kto počas vojny

a) zneužije právomoc, ktorá mu bola zverená v oblasti vojenskej rekvirácie,

b) vykonáva rekviráciu, hoci na to nebol oprávnený, alebo

c) odmietne vydať potvrdenie o druhu a množstve vydaných vecí pri vojenskej rekvirácii, potrestá sa odňatím slobody na jeden rok až šesť rokov.

(2) Odňatím slobody na tri roky až deväť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

a) a spôsobí ním značnú škodu,

b) za použitia násillia, hrozby použitia násillia alebo hrozby inej ťažkej ujmy, alebo

c) na osobách alebo veciach požívajúcich podľa zákona alebo predpisov medzinárodného práva osobitnú ochranu.

(3) Odňatím slobody na päť rokov až jedenásť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 a spôsobí ním škodu veľkého rozsahu.

§ 431 Vojnová krutosť

(1) Kto počas vojny poruší predpisy medzinárodného práva tým, že kruto zaobchádza s bezbranným civilným obyvateľstvom, utečencami, ranenými, príslušníkmi ozbrojených síl, ktorí už zbrane zložili, alebo s vojnovými zajatcami, potrestá sa odňatím slobody na štyri roky až jedenásť rokov.

(2) Rovnako ako v odseku 1 sa potrestá ten, kto počas vojny poruší predpisy medzinárodného práva tým, že

a) nevykoná účinné opatrenia na ochranu osôb, ktoré takú pomoc potrebujú, najmä detí, žien, ranených alebo starých ľudí, alebo takým opatreniam bráni, alebo

b) zamedzí alebo bráni organizáciám civilnej ochrany nepriateľa, neutrálneho alebo iného štátu v plnení ich humanitárnych úloh.

(3) Odňatím slobody na jedenásť rokov až dvadsaťpäť rokov alebo trestom odňatia slobody na doživotie sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo 2 a spôsobí ním ťažkú ujmu na zdraví alebo smrť alebo iný obzvlášť závažný následok.

§ 432 Perzekúcia obyvateľstva

(1) Kto počas vojny pácha neľudské činy vyplývajúce z národnostnej, rasovej alebo etnickej diskriminácie alebo terorizuje bezbranné civilné obyvateľstvo násilím alebo hrozbou jeho použitia, potrestá sa odňatím slobody na štyri roky až jedenásť rokov.

(2) Rovnako ako v odseku 1 sa potrestá ten, kto v dobe uvedenej v odseku 1

a) zničí alebo vážne naruší zdroj základných životných potrieb civilného obyvateľstva na obsadenom území alebo v dotykovej zóne, alebo svojvoľne neposkytne obyvateľstvu pomoc nevyhnutnú na prežitie,

b) bezdôvodne presídľuje civilné obyvateľstvo obsadeného územia,

c) bezdôvodne odďaľuje návrat civilného obyvateľstva alebo vojnových zajatcov,

d) osídľuje obsadené územie obyvateľstvom vlastnej krajiny, alebo

e) svojvoľne znemožní civilnému obyvateľstvu alebo vojnovým zajatcom, aby sa o ich trestných činoch rozhodovalo v spravodlivom konaní.

(3) Odňatím slobody na jedenásť rokov až dvadsaťpäť rokov alebo trestom odňatia slobody na doživotie sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo 2 a spôsobí ním ťažkú ujmu na zdraví alebo smrť alebo iný obzvlášť závažný následok.

§ 433 Vojnové bezprávie

(1) Kto spácha čin považovaný článkom 8 Rímskeho štatútu Medzinárodného trestného súdu za vojnový zločin, potrestá sa odňatím slobody na trinásť rokov až dvadsaťpäť rokov alebo trestom odňatia slobody na doživotie.

(2) Trestom odňatia slobody na doživotie sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

a) a spôsobí ním ťažkú ujmu na zdraví viacerým fyzickým osobám alebo smrť viacerých fyzických osôb alebo iný obzvlášť závažný následok, alebo

b) za odplatu.

§ 434 Ohrozenie kultúrnych hodnôt

Kto počas vojny

a) dopustí sa drancovania, vandalizmu alebo iného zneužitia voči takému predmetu,

b) vo veľkom rozsahu zničí alebo si privlastní predmety kultúrnej hodnoty chránené medzinárodným dohovorom,

c) z takého predmetu urobí v rozpore s medzinárodným dohovorom cieľ útoku, alebo

d) predmet kultúrnej hodnoty pod zvýšenou ochranou medzinárodného dohovoru alebo jeho bezprostredné okolie využije v rozpore s medzinárodným dohovorom na podporu vojenskej činnosti,

potrestá sa odňatím slobody na tri roky až jedenásť rokov.”.

Nasledujúce body sa primerane prečísľujú.

Odôvodnenie: Navrhuje sa zvýšenie sadzieb trestných činov.

7. V čl. II bod 8 znie:

„8. § 14 až 54a vrátane nadpisov znejú:

„§ 14 Pôsobnosť Špecializovaného trestného súdu sa vzťahuje na

- a) trestný čin úkladnej vraždy,
- b) trestný čin machinácií pri verejnom obstarávaní a verejnej dražbe podľa § 266 ods. 3 Trestného zákona,
- c) trestný čin falšovania, pozmeňovania a neoprávnenej výroby peňazí a cenných papierov podľa § 270 ods. 4 Trestného zákona,
- d) trestný čin zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 3 a 4 Trestného zákona v súbehu s trestnými činmi podľa písmen b), c), e), f), g), h), i), l) alebo m),
- e) trestné činy prijímania úplatku podľa § 328 až 330 Trestného zákona,
- f) trestné činy podplácania podľa § 332 až 334 Trestného zákona,
- g) trestný čin nepriamej korupcie podľa § 336 Trestného zákona,
- h) trestný čin volebnej korupcie podľa § 336a Trestného zákona,
- i) trestný čin športovej korupcie podľa § 336b Trestného zákona,
- j) trestný čin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny a obzvlášť závažné zločiny spáchané zločineckou skupinou,
- k) trestné činy terorizmu,
- l) trestné činy proti majetku podľa štvrtej hlavy osobitnej časti Trestného zákona alebo trestné činy hospodárske podľa piatej hlavy osobitnej časti Trestného zákona, ak takýmto trestným činom bola spôsobená škoda alebo získaný prospech dosahujúci najmenej 6 500 000 eur, alebo ak taký čin bol spáchaný v rozsahu dosahujúcom výšku najmenej 6 500 000 eur,
- m) trestný čin poškodzovania finančných záujmov Európskej únie,
- n) trestné činy súvisiace s trestnými činmi uvedenými v písmenách a) až l) alebo m), ak sú splnené podmienky na spoločné konanie,
- o) trestné činy extrémizmu podľa § 140a Trestného zákona,
- p) trestný čin ohýbania práva podľa § 326a Trestného zákona,
- r) trestný čin prijatia a poskytnutia nenáležitej výhody podľa § 336c a 336d Trestného zákona.

Vecná príslušnosť

§ 15

- (1) Konanie na prvom stupni vykonáva okresný súd, ak tento zákon neustanovuje inak.
- (2) Konanie na prvom stupni v obvode Mestského súdu Bratislava I vykonáva Mestský súd Bratislava I, ak tento zákon neustanovuje inak.

§ 16

- (1) Na konanie na prvom stupni o obzvlášť závažných zločinoch, za ktoré zákon ustanovuje trest odňatia slobody s dolnou hranicou trestnej sadzby najmenej dvanásť rokov, alebo ak bol skutok spáchaný organizovanou skupinou, zločineckou skupinou alebo teroristickou skupinou, sú príslušné
- a) Mestský súd Bratislava I pre obvod Krajského súdu v Bratislave,
 - b) Mestský súd Košice pre obvod Krajského súdu v Košiciach,
 - c) Okresný súd Banská Bystrica pre obvod Krajského súdu v Banskej Bystrici,
 - d) Okresný súd Nitra pre obvod Krajského súdu Nitra,
 - e) Okresný súd Prešov pre obvod Krajského súdu v Prešove,
 - f) Okresný súd Trenčín pre obvod Krajského súdu v Trenčíne,
 - g) Okresný súd Trnava pre obvod Krajského súdu v Trnave,
 - h) Okresný súd Žilina pre obvod Krajského súdu v Žiline.
- (2) Na konanie na prvom stupni o trestných činoch vojakov podľa § 128 ods. 3 písm. a), b) a d) Trestného zákona a trestných činov vojnovnej zrady, služby v cudzom vojsku a nenastúpenia služby v ozbrojených silách sú príslušné
- a) Mestský súd Bratislava I pre obvody Krajského súdu v Bratislave, Krajského súdu v Nitre, Krajského súdu v Trnave,
 - b) Okresný súd Banská Bystrica pre obvody Krajského súdu v Banskej Bystrici, Krajského súdu v Trenčíne, Krajského súdu v Žiline,
 - c) Okresný súd Prešov pre obvody Krajského súdu v Košiciach, Krajského súdu v Prešove.
- (3) Súdny uvedený v odseku 2 vykonávajú konanie aj o spolupáchateľovi a účastníkovi trestného činu.
- (4) Odsekmi 2 a 3 nie je vylúčená príslušnosť uvedená v § 15 a v odseku 1.
- (5) Ustanovenia odsekov 1 až 4 sa nevzťahujú na trestné činy, ktoré patria do pôsobnosti Špecializovaného trestného súdu. Špecializovaný trestný súd vykonáva konanie o trestných činoch patriacich do jeho pôsobnosti v prvom stupni.

§ 17 Miestna príslušnosť

- (1) Konanie vykonáva súd, v ktorého obvode bol trestný čin spáchaný.
- (2) Ak miesto činu nemožno zistiť alebo bol čin spáchaný v cudzine, vykonáva konanie súd, v ktorého obvode obvinený býva, pracuje alebo sa zdržiava; ak sa nedajú tieto miesta zistiť alebo sú mimo územia Slovenskej republiky, konanie vykonáva súd, v ktorého obvode čin vyšiel najavo.

Spoločné konanie

§ 18

(1) O všetkých trestných činoch toho istého obvineného a proti všetkým obvineným, ktorých trestné činy spolu súvisia, sa môže vykonať spoločné konanie, ak to zjavne nebude brániť ukončeniu veci v primeranej lehote.

(2) Spoločné konanie o trestnom čine, o ktorom by mal konať samosudca, a o trestnom čine, o ktorom by mal konať senát, vykonáva senát.

(3) Ak je osoba, ktorá podlieha pôsobnosti súdov podľa § 16 ods. 2, súčasne stíhaná pre trestný čin, ktorý vecne súvisí s trestným činom, na ktorý sa vzťahuje pôsobnosť súdov podľa § 16 ods. 2, súd podľa § 16 ods. 2 vec prejedná a rozhodne aj o súvisiacom trestnom čine.

(4) Ak je osoba podliehajúca pôsobnosti okresného súdu súčasne stíhaná pre iný trestný čin, ktorý vecne súvisí s trestným činom, na ktorý sa vzťahuje právomoc Špecializovaného trestného súdu, Špecializovaný trestný súd vec prejedná a rozhodne, aj ak ide o súvisiaci trestný čin. Ináč sa ustanovenie odseku 1 v pomere medzi okresným súdom na jednej strane a Špecializovaným trestným súdom na druhej strane nepoužije.

(5) Ustanovenie o spoločnom konaní proti viacerým obvineným sa nepoužije, ak okolnosti prípadu a postoj obvineného umožňujú vykonať len u niektorého z nich konanie o dohode o vine a treste.

§ 19

(1) Spoločné konanie vykonáva okresný súd podľa § 16 ods. 1, ak je príslušný vykonávať konanie aspoň o jednom z trestných činov podľa § 16 ods. 1. Ak však čo i len jeden z trestných činov patrí do pôsobnosti Špecializovaného trestného súdu, spoločné konanie vykonáva Špecializovaný trestný súd.

(2) Spoločné konanie vykonáva súd, ktorý je príslušný vykonávať konanie proti páchatelovi zločinu alebo konanie o najťažšom zločine.

§ 20 Príslušnosť niekoľkých súdov

Ak je podľa predchádzajúcich ustanovení daná príslušnosť viacerých súdov, konanie vykonáva ten súd, na ktorom podal prokurátor obžalobu alebo ktorému bola vec postúpená nepríslušným súdom.

§ 21 Vylúčenie a spojenie vecí

(1) Na urýchlenie konania alebo z iných dôležitých dôvodov je možné konanie o niektorom z trestných činov alebo proti niektorému z obvinených vylúčiť zo spoločného konania.

(2) Príslušnosť súdu, ktorý vec vylúčil, sa nemení. Ak však:

a) okresný súd podľa § 16 ods. 1 vylúči vec, o ktorej by ináč patrilo konať inému okresnému súdu, môže ju postúpiť tomuto súdu,

b) Špecializovaný trestný súd vylúči vec, o ktorej by ináč patrilo konať okresnému súdu alebo krajskému súdu, môže ju postúpiť tomuto súdu.

(3) Ak sú podmienky spoločného konania, môže súd spojiť na spoločné prejednanie a rozhodnutie veci, v ktorých boli podané samostatné obžaloby.

§ 22 Spory o príslušnosť

- (1) Spory o príslušnosť medzi súdmi rozhoduje súd ich najbližšie spoločne nadriadený.
- (2) Najbližšie spoločne nadriadený súd okresného súdu alebo krajského súdu na jednej strane a Špecializovaného trestného súdu na druhej strane je najvyšší súd.

§ 22a Spory o právomoc medzi Európskou prokuratúrou a prokuratúrou

Spory o právomoc medzi Európskou prokuratúrou a prokuratúrou rozhoduje najvyšší súd, ak Európska prokuratúra neuplatnila právo odňať vec prokuratúre podľa osobitného predpisu.

§ 23 Odňatie a prikázanie veci

- (1) Z dôležitých dôvodov môže byť vec príslušnému súdu odňatá a prikázaná inému súdu toho istého druhu a stupňa; o odňatí a prikázaní rozhoduje súd, ktorý je obom súdom najbližšie spoločne nadriadený.
- (2) Ak súdom uvedeným v odseku 1 je Špecializovaný trestný súd, iným súdom toho istého druhu a stupňa sa rozumie krajský súd podľa osobitného predpisu.
- (3) Návrh strany na odňatie a prikázanie veci nebráni vykonaniu nariadeného úkonu trestného konania, ak podľa súdu návrh neobsahuje dôležitý dôvod podľa odseku 1. Návrh je strana povinná podať bez meškania, len čo sa dozvedela o dôvodoch na odňatie. O návrhu strany, ktorý je založený na tých istých dôvodoch, pre ktorý už bolo rozhodnuté, alebo ktorý nebol podaný bezodkladne, alebo ktorý nie je odôvodnený, alebo ktorý je odôvodnený len procesným postupom súdu alebo všeobecnou námietkou proti všetkým sudcom daného súdu, sa nekoná.

§ 24 Príslušnosť súdu na úkony pred začatím trestného stíhania a v prípravnom konaní

- (1) Úkony pred začatím trestného stíhania alebo v prípravnom konaní vykonáva súd, ktorý by bol príslušný na konanie o obžalobe; ak je takých súdov viac, úkony vykonáva súd, v ktorého obvode koná prokurátor, ktorý podal príslušný návrh.
- (2) Vo veciach uvedených v § 16 ods. 1 je na vykonanie úkonov pred začatím trestného stíhania alebo v prípravnom konaní príslušný okresný súd podľa § 16 ods. 1, ktorý by bol príslušný na konanie o obžalobe; ak je takých súdov viac, úkony vykonáva súd, v ktorého obvode koná prokurátor, ktorý podal príslušný návrh.
- (3) Vo veciach uvedených v § 16 ods. 5 je na vykonávanie úkonov pred začatím trestného stíhania alebo v prípravnom konaní príslušný Špecializovaný trestný súd.
- (4) Na vydanie príkazu na sledovanie osôb a vecí podľa § 113 ods. 4, príkazu na vyhotovovanie obrazových, zvukových alebo obrazovo-zvukových záznamov podľa § 114, príkazu na odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky podľa § 115 alebo § 116 a príkazu na použitie agenta podľa § 117 je pred začatím trestného stíhania alebo v prípravnom konaní príslušný okresný súd podľa § 16 ods. 1, v ktorého obvode je súd, ktorý by bol príslušný na konanie o obžalobe, a Špecializovaný trestný súd, ak ide o veci patriace do jeho pôsobnosti; ak je takých súdov viac, úkony vykonáva súd, v ktorého obvode je činný prokurátor, ktorý podal príslušný návrh. Ak ide o veci podľa § 16 ods. 2, je príslušný okresný súd, ktorý by bol príslušný na konanie o obžalobe.

§ 25 Probačný a mediačný úradník

(1) Probačný a mediačný úradník plní úlohy probácie a mediácie uložené súdom alebo iným príslušným orgánom a iné úlohy ustanovené v tomto zákone alebo v osobitnom zákone. Pri kontrole dodržiavania obmedzení a povinností môže požiadať o súčinnosť Policajný zbor.

(2) Ak probácia neplní účel, ktorý bol rozhodnutím súdu alebo iného príslušného orgánu ustanovený, probačný a mediačný úradník podá súdu podnet na nariadenie výkonu trestu odňatia slobody alebo podá podnet na pokračovanie trestného stíhania proti osobe, u ktorej bolo rozhodnuté o podmienenečnom zastavení trestného stíhania. Ak ide o ochranný dohľad, marenie jeho výkonu oznámi probačný a mediačný úradník príslušnej okresnej prokuratúre.

§ 26 Vyšší súdny úradník, súdny tajomník a asistent prokurátora

(1) Vyšší súdny úradník v trestnom konaní plní úlohy podľa tohto zákona a osobitného zákona. Vyšší súdny úradník môže vydať rozhodnutie alebo vykonávať iné úkony v trestnom konaní, ak tak ustanovuje tento zákon alebo osobitný zákon.

(2) Súdny tajomník v trestnom konaní plní úlohy podľa tohto zákona a osobitného zákona. Súdny tajomník môže vykonávať úkony v trestnom konaní, ak tak ustanovuje tento zákon alebo osobitný predpis.

(3) Asistent prokurátora v trestnom konaní plní úlohy podľa tohto zákona a osobitného zákona. Asistent prokurátora môže vydať rozhodnutie alebo vykonávať iné úkony v trestnom konaní, ak tak ustanovuje tento zákon alebo osobitný predpis.

§ 27 Zapisovateľ

Na spísanie zápisnice o úkonoch orgánov činných v trestnom konaní a súdu sa spravidla priberie zapisovateľ, ktorý vopred zložil predpísaný sľub. Ak zapisovateľ nebol pribraný, spíše zápisnicu osoba, ktorá úkon vykonáva. Na účely tohto zákona sa zapisovateľom rozumie aj technický asistent.

Tlmočník a prekladateľ

§ 28

(1) Ak je potrebné pretlmočiť obsah výpovede alebo ak osoba uvedená v § 2 ods. 20 vyhlási, že nerozumie jazyku, v ktorom sa konanie vedie alebo nehovorí týmto jazykom, priberie sa tlmočník opatrením. Tlmočníkom môže byť výnimočne aj zapisovateľ. Ak obvinený využije svoje právo podľa § 2 ods. 20, pribratý tlmočník pretlmočí na jeho žiadosť aj jeho poradu s obhajcom v priebehu alebo v priamej súvislosti s procesným úkonom, s podaním opravného prostriedku alebo s inými procesnými podaniami.

(2) Tlmočník sa priberie aj vtedy, ak osoba uvedená v § 2 ods. 20 síce vyhlási, že rozumie jazyku, v ktorom sa vedie konanie, avšak orgán, ktorý úkon vykonáva zistí, že jazykové schopnosti tejto osoby nie sú dostatočné k riadnemu uplatneniu jej práv v jazyku, v ktorom sa vedie konanie; o pribratí tlmočníka sa v takomto prípade rozhodne uznesením, proti ktorému je prípustná sťažnosť.

(3) Ak si osoba podľa § 2 ods. 20 zvolí jazyk, na ktorý nie je v zozname tlmočníkov zapísaný žiadny tlmočník alebo vec neznesie odklad a zapísaní tlmočníci sú nedosiahnuteľní, priberie orgán činný v trestnom konaní alebo súd tlmočníka na úradný jazyk štátu, ktorého je táto osoba štátnym občanom, alebo v ktorom má bydlisko a ktorému táto osoba rozumie.

- (4) Ak je potrebné preložiť zápisnicu o výpovedi alebo inú písomnosť, priberie sa prekladateľ opatrením. Ustanovenia odsekov 2 a 3 sa použijú primerane. Obvinenému sa písomne preloží uznesenie o vznesení obvinenia, uznesenie o vzatí obvineného do väzby, obžaloba, dohoda o vine a treste a návrh na jej schválenie, rozsudok, trestný rozkaz, rozhodnutie o odvolaní a rozhodnutie o podmienenečnom zastavení trestného stíhania; tohto práva sa môže obvinený výslovne vzdať, o čom musí byť poučený, rovnako ako o dôsledkoch vzdania sa tohto práva. Ak sa takéto rozhodnutie týka viacerých obvinených, preloží sa obvinenému len tá časť rozhodnutia, ktorá sa ho týka pokiaľ ju možno oddeliť od ostatných výrokov rozhodnutia a ich odôvodnení. Preklad rozhodnutia a jeho doručenie zabezpečuje orgán, o ktorého rozhodnutie ide.
- (5) Na žiadosť obvineného alebo aj bez takej žiadosti rozhodne orgán, pred ktorým sa konanie vedie, že sa obvinenému okrem rozhodnutí uvedených v odseku 4 písomne preloží aj iná písomnosť, ak je to nevyhnutné pre zaručenie spravodlivého procesu, najmä pre riadne uplatnenie práva na obhajobu, a to v rozsahu určenom týmto orgánom. Vo veciach patriacich do pôsobnosti Európskej prokuratúry môžu byť za účelom prekladu a tlmočenia využité prekladateľské služby Európskej únie. Ak orgán, pred ktorým sa konanie vedie, nevyhovie takejto žiadosti obvineného, rozhodne o tom uznesením, proti ktorému môže obvinený podať sťažnosť. Namiesto písomného prekladu podľa prvej vety možno takúto písomnosť alebo jej podstatný obsah pretlmočiť, ak to nemá vplyv na spravodlivosť procesu. Táto skutočnosť sa poznamená v zápisnici o úkone tak, aby bolo zrejmé, či sa pretlmočila celá písomnosť alebo ktorá jej časť. Ustanovenie prvej vety sa nepoužije, ak už bola písomnosť alebo jej podstatný obsah obvinenému pretlmočený alebo ak obvinený po poučení prehlási, že preklad takejto písomnosti nepožaduje.
- (6) Poškodenému sa písomne preloží rozsudok, trestný rozkaz, rozhodnutie o odvolaní, rozhodnutie o podmienenečnom zastavení trestného stíhania a upovedomenie o hlavnom pojednávaní. Ak je oznamovateľom podľa § 196 poškodený, na jeho žiadosť sa mu písomne preloží aj písomné potvrdenie o prijatí trestného oznámenia. Preklad rozhodnutia a písomného potvrdenia o prijatí trestného oznámenia a ich doručenie zabezpečuje orgán, o ktorého rozhodnutie ide alebo ktorý prijal trestné oznámenie.
- (7) Na žiadosť poškodeného alebo aj bez takej žiadosti rozhodne orgán, pred ktorým sa konanie vedie, že sa poškodenému okrem rozhodnutí uvedených v odseku 6 písomne preloží aj iná písomnosť, ak je to nevyhnutné k riadnemu uplatneniu práv poškodeného v trestnom konaní, a to v rozsahu určenom týmto orgánom. Ak orgán, pred ktorým sa konanie vedie, nevyhovie takejto žiadosti poškodeného, rozhodne o tom uznesením, proti ktorému môže poškodený podať sťažnosť. Namiesto písomného prekladu podľa prvej vety možno takúto písomnosť alebo jej podstatný obsah pretlmočiť, ak to nemá vplyv na spravodlivosť procesu. Táto skutočnosť sa poznamená v zápisnici o úkone tak, aby bolo zrejmé, či sa pretlmočila celá písomnosť alebo len jej časť a ktorá. Ustanovenie prvej vety sa nepoužije, ak už boli písomnosť alebo jej podstatný obsah poškodenému pretlmočené alebo ak poškodený po poučení vyhlási, že preklad takejto písomnosti nepožaduje.
- (8) Pokiaľ sa na zaručenie spravodlivého procesu nevyžaduje fyzická prítomnosť tlmočníka a nepodari sa zabezpečiť tlmočníka pre jazyk, ktorému osoba uvedená v § 2 ods. 20 dostatočne rozumie, možno v odôvodnených prípadoch tlmočenie zabezpečiť aj prostredníctvom

technických zariadení určených na prenos obrazu a zvuku (ďalej len „videokonferenčné zariadenie“).

(9) Za podmienok uvedených v odseku 1 je osoba, ktorá je zadržaná alebo zatknutá, potrebné preložiť tiež poučenie o jej právach podľa § 34 ods. 6. Ak preklad poučenia nie je k dispozícii, poučenie sa jej pretlmočí; preklad písomného poučenia sa takejto osobe poskytne bez zbytočného odkladu.

§ 29

(1) O ustanovení tlmočníka alebo prekladateľa, o spôsobilosti na túto funkciu a o vylúčení z nej, o práve odoprieť uskutočnenie tlmočnického alebo prekladateľského úkonu, o sľube a pripomenutí povinností pred uskutočnením tlmočnického alebo prekladateľského úkonu, ako aj o náhrade hotových výdavkov a odmene za tlmočnický alebo prekladateľský úkon platia osobitné predpisy.

(2) Výšku náhrady a odmeny tlmočníka a prekladateľa stanoví ten orgán, ktorý tlmočníka alebo prekladateľa pribral, a v konaní pred súdom predseda senátu. Ak tento orgán alebo predseda senátu nesúhlasí s vyúčtovaním náhrady hotových výdavkov a odmeny tlmočníka alebo prekladateľa, rozhodne o ich výške uznesením. Proti tomuto rozhodnutiu je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

§ 30 Nezúčastnená osoba a figurant

(1) Na vykonanie úkonu tam, kde to zákon ustanovuje, sa priberie nezúčastnená osoba. Nezúčastnená osoba má právo na náhradu nevyhnutných výdavkov a ušlej mzdy alebo iného preukázateľného ušlého príjmu. Nárok zaniká, ak ho nezúčastnená osoba neuplatní do troch dní po svojej prítomnosti na úkone, alebo po tom, čo jej bolo oznámené, že k úkonu nedôjde; na to musí byť nezúčastnená osoba upozornená.

(2) Nezúčastnená osoba je osoba, ktorá je spôsobilá na právne úkony, u ktorej nie sú pochybnosti o jej nezaujatosti vo vzťahu k prejednávanej veci alebo osobám, ktorých sa úkon priamo dotýka, k ich obhajcom, zákonným zástupcom a splnomocnencom alebo k orgánu činnému v trestnom konaní alebo súdu.

(3) Na vykonanie rekognície, rekonštrukcie, vyšetrovacieho pokusu, previerky výpovede na mieste a iných úkonov, ktoré súvisia s obhliadkou, môžu byť pribratí figuranti. Figurant má nárok na náhradu nevyhnutných výdavkov a ušlej mzdy alebo iného preukázateľného ušlého príjmu. Nárok zaniká, ak ho figurant neuplatní do troch dní po svojej prítomnosti na úkone, alebo po tom, čo mu bolo oznámené, že k úkonu nedôjde; na to musí byť figurant upozornený.

(4) Nevyhnutnými výdavkami podľa odsekov 1 a 3 sa rozumie cestovné, stravné a nocľážné.

§ 30a Psychológ

V prípadoch ustanovených týmto zákonom sa na vykonanie úkonu priberie psychológ, ktorý má právo na náhradu nevyhnutných výdavkov a ušlej mzdy alebo iného preukázateľného ušlého príjmu; ak bol psychológ pribraný na vykonanie úkonu v čase, za ktorý mu nepatrí náhrada mzdy alebo iný preukázateľný príjem, má právo na odmenu, ktorej výšku ustanoví všeobecne záväzný právny predpis vydaný ministerstvom spravodlivosti. Nárok zaniká, ak ho psychológ neuplatní do troch dní po svojej prítomnosti na úkone alebo po tom, čo mu bolo oznámené, že k úkonu nedôjde; na to musí byť psychológ upozornený.

§ 31

(1) Z vykonávania úkonov trestného konania je vylúčený sudca alebo prísediaci sudca (ďalej len „prísediaci“), prokurátor, policajt, probačný a mediačný úradník, vyšší súdny úradník, súdny tajomník, asistent prokurátora a zapisovateľ, u ktorého možno mať pochybnosť o nezáujatosti pre jeho pomer k prejednávanej veci alebo k osobám, ktorých sa úkon priamo dotýka, k obhajcovi, zákonnému zástupcovi, splnomocnencom alebo pre pomer k inému orgánu činnému v tomto konaní.

(2) Sudca, prísediaci, probačný a mediačný úradník, vyšší súdny úradník a súdny tajomník je vylúčený z vykonávania úkonov trestného konania, ak bol v prejednávanej veci činný ako prokurátor, policajt, spoločenský zástupca, obhajca, splnomocnenec zúčastnenej osoby alebo poškodeného, zástupca poškodeného alebo spoločný zástupca poškodených.

(3) Dôvodom vylúčenia sudcu alebo senátu nie je skoršie rozhodnutie sudcu alebo senátu o obvinenom, spoluobvinenom alebo o iných obvinených, ktorých trestné činy spolu súvisia.

(4) Z rozhodovania na súde vyššieho stupňa je okrem vylúčenia podľa odseku 2 vylúčený sudca, prísediaci, probačný a mediačný úradník, vyšší súdny úradník a súdny tajomník, ktorý sa zúčastnil na rozhodovaní na súde nižšieho stupňa, a naopak. Z rozhodovania o dovolaní je vylúčený ten, kto sa v prejednávanej veci zúčastnil na rozhodovaní ako sudca alebo prísediaci súdu iného stupňa. Z rozhodovania o sťažnosti na nadriadenom orgáne je vylúčený prokurátor, ktorý napadnuté rozhodnutie vydal alebo dal naň súhlas alebo pokyn.

(5) Námitku zaujatosti je strana povinná vzniesť bez meškania, len čo sa dozvedela o dôvodoch vylúčenia. Úkon, ktorý vykonala vylúčená osoba, nemôže byť podkladom na vydanie rozhodnutia v trestnom konaní s výnimkou neodkladného alebo neopakovateľného úkonu.

§ 32

(1) Ak z dôvodov uvedených v § 31 ods. 1 oznámi svoju zaujatosť sudca alebo prísediaci, o vylúčení rozhodne nadriadený súd v senáte. O vylúčení sudcu odvolacieho súdu alebo dovolacieho súdu rozhodne iný senát tohto súdu, o vylúčení sudcu pre prípravné konanie rozhodne predseda senátu nadriadeného súdu. Ak sudca alebo prísediaci je vylúčený z dôvodov uvedených v § 31 ods. 2 alebo 4, nahradí ho iný sudca určený na zastupovanie rozvrhom práce; prísediaceho nahradí iný prísediaci podľa pokynu predsedu senátu. Ak z dôvodov uvedených v § 31 ods. 1 oznámi svoju zaujatosť probačný a mediačný úradník, vyšší súdny úradník, súdny tajomník alebo asistent prokurátora alebo ak je taká pomocná osoba vylúčená z dôvodov uvedených v § 31 ods. 2 alebo 4, alebo ak z dôvodov uvedených v § 31 vznesie námitku zaujatosti takej osoby strana, o vylúčení rozhodne predseda senátu alebo v prípravnom konaní prokurátor, v ktorého veci je taká osoba činná. Ak z dôvodov uvedených v § 31 ods. 1 oznámi svoju zaujatosť prokurátor, o vylúčení rozhodne bezprostredne nadriadený prokurátor. Ak z dôvodov uvedených v § 31 ods. 1 oznámi svoju zaujatosť policajt, o vylúčení rozhodne bezprostredne nadriadený tohto policajta; proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

(2) Ak z dôvodov uvedených v § 31 oznámi svoju zaujatosť zapisovateľ alebo vznesie námitku jeho zaujatosti strana, o vylúčení rozhodne orgán, ktorý ho na spísanie zápisnice o úkone pribral, v konaní pred súdom predseda senátu.

(3) O vylúčení z dôvodov uvedených v § 31 na základe námietky vznesenej niektorou zo strán v iných prípadoch ako podľa odseku 2 rozhoduje orgán, ktorého sa tieto dôvody týkajú. O tom, či je vylúčený sudca alebo prísediaci, ktorý rozhoduje v senáte, rozhodne tento senát. Ak tento orgán zároveň oznámi svoju zaujatosť, prvá a druhá veta tohto odseku sa nepoužije a postupuje sa primerane podľa odseku 1, pričom orgán rozhodujúci o vylúčení prihliadne aj na dôvody vznesené stranou.

(4) Proti rozhodnutiu podľa odsekov 2 a 3 je prípustná sťažnosť, po jej podaní sa vykoná len nariadený úkon trestného konania s výnimkou rozhodovania vo veci samej a úkon, ktorého nevykonanie by mohlo ohroziť účel trestného konania. Ak je výsledkom tohto úkonu uznesenie a proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť, má sa za to, že strana podala sťažnosť popri sťažnosti proti rozhodnutiu podľa odseku 2 alebo 3; vziať späť možno len obe sťažnosti spoločne. O sťažnosti proti uzneseniu, ktoré je výsledkom úkonu, sa rozhodne až po rozhodnutí o sťažnosti proti rozhodnutiu podľa odseku 2 alebo 3.

(5) O sťažnosti proti rozhodnutiu podľa odsekov 2 a 3 rozhoduje

- a) bezprostredne nadriadený policajta, ak ide o rozhodnutie policajta,
- b) bezprostredne nadriadený prokurátor, ak ide o rozhodnutie prokurátora,
- c) nadriadený súd v senáte, ak ide o rozhodnutie samosudcu, predsedu senátu, senátu súdu prvého stupňa alebo sudcu pre prípravné konanie, alebo
- d) iný senát odvolacieho súdu, dovolacieho súdu alebo nadriadeného súdu konajúceho o sťažnosti proti rozhodnutiu sudcu pre prípravné konanie, ak ide o rozhodnutie senátu odvolacieho súdu alebo dovolacieho súdu, alebo senátu nadriadeného súdu.

(6) O námietke zaujatosti strany, ktorá je založená na tých istých dôvodoch, pre ktoré už raz bolo o takej námietke rozhodnuté, alebo ktorá nebola vznesená bezodkladne podľa § 31 ods. 5 alebo ak je dôvodom námietky len procesný postup orgánov činných v trestnom konaní alebo súdu v konaní, sa nekoná; to platí aj o námietke, ktorá je založená na iných dôvodoch ako dôvodoch podľa § 31.

§ 33 Obvinený

Toho, kto je podozrivý zo spáchania trestného činu, možno považovať za obvineného a použiť proti nemu prostriedky určené týmto zákonom proti obvinenému až vtedy, ak mu bolo vznesené obvinenie.

§ 34 Práva a povinnosti obvineného

(1) Obvinený má právo od začiatku konania proti svojej osobe vyjadriť sa ku všetkým skutočnostiam, ktoré sa mu kladú za vinu, a k dôkazom o nich, má však právo odoprieť vypovedať. Môže uvádzať všetky okolnosti, navrhovať, predkladať a obstarávať dôkazy slúžiace na jeho obhajobu, robiť návrhy a podávať žiadosti a opravné prostriedky. Má právo zvoliť si obhajcu a s ním sa radiť aj počas úkonov vykonávaných orgánom činným v trestnom konaní alebo súdom. S obhajcom sa však v priebehu svojho výsluchu nemôže radiť o tom, ako odpovedať na položenú otázku. Môže žiadať, aby bol vyslúchaný za účasti svojho obhajcu a aby sa obhajca zúčastnil aj na iných úkonoch prípravného konania. Ak je obvinený zadržaný, vo väzbe alebo vo výkone trestu odňatia slobody, môže s obhajcom hovoriť bez prítomnosti tretej osoby; to neplatí pre telefonický rozhovor obvineného s obhajcom počas výkonu väzby,

ktorého podmienky a spôsob výkonu ustanovuje osobitný predpis. Má právo v konaní pred súdom vyslúchať svedkov, ktorých sám navrhol alebo ktorých s jeho súhlasom navrhol obhajca, a klásť svedkom otázky. Obvinený môže uplatňovať svoje práva sám alebo prostredníctvom obhajcu.

(2) Obvinený môže už na začiatku konania pred súdom prvého stupňa uplatniť všetky dôkazy, ktoré sú mu známe a ktoré navrhne vykonať. Ak po podaní obžaloby podá obvinený návrh na vykonanie dôkazov pred začatím konania na súde prvého stupňa, súd je povinný takýto návrh bez meškania doručiť prokurátorovi a poškodenému.

(3) Obvinený, ktorý nemá dostatočné prostriedky na úhradu trov obhajoby, má nárok na bezplatnú obhajobu alebo na obhajobu za zníženú odmenu; nárok na bezplatnú obhajobu alebo obhajobu za zníženú odmenu musí obvinený preukázať najneskôr pri rozhodovaní o náhrade trov trestného konania a ak ide o ustanovenie obhajcu podľa § 40 ods. 2, najneskôr do 30 dní po tom, čo mu bolo doručené opatrenie o ustanovení obhajcu.

(4) Na žiadosť obvineného, ktorý bol zadržaný alebo zatknutý, orgán činný v trestnom konaní bezodkladne vyrozumie o tejto skutočnosti rodinného príslušníka alebo inú osobu, ktorú označí a uvedie údaje potrebné na vyrozumienie. Vyrozumienie nevykoná, ak existuje dôvodný predpoklad, že by tým došlo k zmareniu objasnenia a vyšetrenia veci. Ak je zadržanou alebo zatknutou osobou mladistvý, vyrozumie o tejto skutočnosti bez zbytočného odkladu zákonného zástupcu mladistvého, orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, a ak má mladistvý ustanoveného opatrovníka aj jeho; ak je vyrozumienie zákonného zástupcu mladistvého v rozpore s najlepším záujmom mladistvého, vyrozumie inú vhodnú dospelú osobu. Ak ide o cudzinca, orgán činný v trestnom konaní na žiadosť cudzinca vyrozumie o tejto skutočnosti konzulárny úrad štátu, ktorého je cudzinec občanom alebo na ktorého území má trvalý pobyt; cudzinec má právo komunikovať s týmto konzulárnym úradom. Obvinený, ktorý bol zadržaný alebo zatknutý má právo najviac dvakrát počas obmedzenia osobnej slobody na vlastné náklady komunikovať prostredníctvom telefónneho zariadenia s osobou, ktorú označí, ak tým nedôjde k ohrozeniu účelu trestného konania a je to technicky možné, a to v trvaní najviac 20 minút. Počas telefonického hovoru obvineného, ktorý bol zadržaný alebo zatknutý, je vždy prítomný policajt, ktorý je oprávnený ukončiť hovor, ak je z jeho obsahu zrejmé, že je marený účel trestného konania.

(5) Orgány činné v trestnom konaní a súd sú povinné vždy obvineného o jeho právach poučiť vrátane významu priznania a poskytnúť mu plnú možnosť na ich uplatnenie. Poučenie sa obvinenému v prípade potreby primerane vysvetlí. Obvineného, ktorý bol zadržaný alebo zatknutý, je potrebné poučiť aj o práve na naliehavú lekársku pomoc, o práve nazerať do spisov a o maximálnej lehote, počas ktorej môže byť obmedzený na slobode, kým nebude odovzdaný súdu.

(6) Orgán činný v trestnom konaní obvinenému, ktorý bol zadržaný alebo zatknutý, poskytne bez zbytočného odkladu poučenie o jeho právach v písomnej forme; táto skutočnosť sa poznamená v zápisnici. Obvinený má právo ponechať si toto poučenie u seba po celú dobu obmedzenia osobnej slobody.

(7) Obvinený je povinný na začiatku prvého výsluchu uviesť adresu, na ktorú sa mu majú písomnosti doručovať, vrátane písomností určených do vlastných rúk, ako aj spôsob doručovania s tým, že ak túto adresu alebo spôsob doručovania zmení, musí takú skutočnosť

bez meškania oznámiť príslušnému orgánu; o doručovaní a následkoch s tým spojených orgán činný v trestnom konaní alebo súd obvineného poučí.

§ 35 Zákonný zástupca obvineného

(1) Zákonný zástupca obvineného, ktorý je pozbavený spôsobilosti na právne úkony alebo ktorého spôsobilosť na právne úkony je obmedzená, je oprávnený obvineného zastupovať, najmä zvoliť mu obhajcu, robiť za neho návrhy, podávať za neho žiadosti a opravné prostriedky; je tiež oprávnený zúčastniť sa na takých úkonoch, na ktorých sa podľa zákona môže zúčastniť obvinený. V prospech obvineného môže zákonný zástupca tieto práva vykonať aj proti vôli obvineného.

(2) V prípadoch, v ktorých zákonný zástupca obvineného nemôže vykonávať svoje práva uvedené v odseku 1 alebo je nebezpečenstvo z omeškania, v prípravnom konaní môže na výkon týchto práv na návrh prokurátora ustanoviť obvinenému opatrovníka sudca pre prípravné konanie a v konaní pred súdom predseda senátu aj bez návrhu. Proti rozhodnutiu o ustanovení opatrovníka je prípustná sťažnosť.

§ 36 Obhajca

(1) Obhajcom môže byť len advokát.

(2) Pri úkonoch trestného konania sa môže dať obhajca zastúpiť advokátskym koncipientom, ak s tým obvinený súhlasí

a) v prípravnom konaní, ak ide o konanie o prečine a zločine s výnimkou obzvlášť závažného zločinu,

b) v konaní pred súdom, ak ide o konanie o prečine.

(3) Obhajcom nemôže byť advokát, ktorý už bol pribratý ako znalec, tlmočník alebo prekladateľ alebo ktorý bol ako svedok prejednávaného skutku. Obhajca nemôže byť vyslúchaný ako svedok o skutočnostiach, o ktorých sa dozvedel pri výkone obhajoby.

(4) Za včasnosť zvolenia obhajcu, ako aj za včasnosť podania žiadosti o ustanovenie obhajcu podľa § 40 ods. 2 zodpovedá obvinený; pri zmene obhajcu nie je zvolenie obhajcu alebo ustanovenie obhajcu podľa § 40 ods. 2 dôvodom na zmenu termínu už nariadeného úkonu trestného konania.

(5) Účinky zastupovania obhajcom nastávajú okamihom doručenia splnomocnenia alebo opatrenia o ustanovení obhajcu konajúcemu orgánu činnému v trestnom konaní alebo súdu.

Povinná obhajoba

§ 37

(1) Po vznesení obvinenia musí mať obvinený obhajcu už v prípravnom konaní, ak

a) je vo väzbe, vo výkone trestu odňatia slobody alebo na pozorovaní v zdravotníckom ústave,

b) je pozbavený spôsobilosti na právne úkony alebo jeho spôsobilosť na právne úkony je obmedzená,

c) ide o konanie o obzvlášť závažnom zločine,

d) ide o konanie proti mladistvému,

e) ide o konanie proti ušlému.

(2) Obvinený musí mať obhajcu aj vtedy, ak to považuje súd a v prípravnom konaní prokurátor alebo policajt za nevyhnutné najmä preto, že majú pochybnosť o spôsobilosti obvineného náležite sa obhajovať.

(3) Obvinený musí mať obhajcu aj v konaní o vydanie do cudziny a v konaní, v ktorom sa rozhoduje o uložení ochranného liečenia s výnimkou protialkoholického liečenia alebo protitoxikomanického liečenia.

(4) Ak ide o prípad podľa odseku 1 písm. c), obvinený sa môže po prvej porade s obhajcom vzdať práva na povinnú obhajobu a to výslovným vyhlásením. Toto vyhlásenie môže vziať späť. Úkony vykonané po výslovnom vyhlásení o vzdaní sa práva na povinnú obhajobu do späťvzatia tohto vyhlásenia sa nemusia opakovať.

§ 38

(1) Vo vykonávacom konaní, v ktorom súd rozhoduje na verejnom zasadaní, musí mať odsúdený obhajcu, ak

a) je pozbavený spôsobilosti na právne úkony alebo ak je jeho spôsobilosť na právne úkony obmedzená,

b) ide o podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody mladistvého, ktorý v čase konania verejného zasadania nedovŕšil osemnásť rok,

c) je vo väzbe, alebo

d) sú pochybnosti o jeho spôsobilosti náležite sa obhajovať.

(2) V konaní o mimoriadnych opravných prostriedkoch musí mať odsúdený obhajcu, ak

a) ide o prípady uvedené v § 37 ods. 1 písm. a), b) alebo c),

b) je mladistvý a v čase konania verejného zasadania o mimoriadnom opravnom prostriedku nedovŕšil osemnásť rok,

c) sú pochybnosti o jeho spôsobilosti náležite sa obhajovať,

d) ide o konanie proti odsúdenému, ktorý zomrel.

(3) Ak ide o prípad podľa § 37 ods. 1 písm. c), obvinený sa môže po prvej porade s obhajcom výslovným vyhlásením vzdať práva na povinnú obhajobu. Toto vyhlásenie môže obvinený vziať späť. Úkony vykonané po výslovnom vyhlásení o vzdaní sa práva na povinnú obhajobu do späťvzatia tohto vyhlásenia sa nemusia opakovať.

§ 39 Zvolený obhajca

(1) Obvinený alebo iná oprávnená osoba zvolí obhajcu tým, že písomne splnomocní obhajobou advokáta.

(2) Ak si obvinený nezvolí obhajcu sám a ak mu ho nezvolí ani jeho zákonný zástupca, môže mu ho zvoliť príbuzný v priamom rade, súrodeneц, osvojiteľ, osvojenec, manžel, druh alebo zúčastnená osoba. Orgány činné v trestnom konaní a súd sú na žiadosť obvineného povinné obvinenému umožniť, aby v určenej lehote požiadal oprávnenú osobu, aby mu zvolila obhajcu

vo vlastnom mene. Orgány činné v trestnom konaní a súd sú povinné o žiadosti obvineného bez meškania upovedomiť oprávnenú osobu.

(3) Ak je obvinený pozbavený spôsobilosti na právne úkony alebo ak je jeho spôsobilosť na právne úkony obmedzená, môžu mu oprávnené osoby zvoliť obhajcu aj proti jeho vôli.

(4) Obvinený alebo oprávnená osoba môžu zvoliť v tej istej veci aj viacerých obhajcov.

(5) Obvinený môže namiesto obhajcu, ktorého si zvolil alebo ktorého mu zvolila oprávnená osoba uvedená v odseku 1, zvoliť iného obhajcu.

§ 40 Ustanovený obhajca

(1) Ak obvinený nemá obhajcu v prípade, v ktorom ho musí mať, určí sa mu lehota na zvolenie obhajcu. Ak v tejto lehote nebude obhajca zvolený, musí mu byť obhajca bez meškania ustanovený. Obhajcu ustanoví a ustanovenie obhajcu zruší v prípravnom konaní sudca pre prípravné konanie a v konaní pred súdom predseda senátu prostredníctvom programového prostriedku schváleného ministerstvom spravodlivosti.

(2) Obvinenému, ktorý nemá dostatočné prostriedky na úhradu trov obhajoby a požiada o ustanovenie obhajcu, je povinný v prípravnom konaní sudca pre prípravné konanie a v konaní pred súdom predseda senátu ustanoviť obhajcu z advokátov aj v prípade, že neexistujú dôvody povinnej obhajoby. Skutočnosť, že nemá dostatočné prostriedky na úhradu trov obhajoby, musí obvinený preukázať.

(3) Ak je obvinených niekoľko, ustanoví sa tým, ktorých záujmy si v trestnom konaní neodporujú, spravidla spoločný obhajca.

(4) Ak dôjde k spojeniu vecí na spoločné konanie a obvinenému sa v každej z týchto vecí ustanovil obhajca podľa odseku 1, predseda senátu v súdnom konaní a sudca pre prípravné konanie v prípravnom konaní zruší ustanovenie tých obhajcov, ktorí boli ustanovení neskôr. Ak došlo k ustanoveniu obhajcov súčasne, zruší sa ustanovenie tých obhajcov, ktorí boli ustanovení v konaní o menej závažnom prečine alebo zločine.

(5) Obvinený si môže namiesto obhajcu, ktorý mu bol ustanovený, sám zvoliť obhajcu podľa § 39. Ustanovenie obhajcu zruší ten, kto obhajcu ustanovil.

(6) Ak sa už v priebehu konania zistí, že obvinený má dostatočné prostriedky, aby uhradil trovy obhajoby alebo ak obvinený nepreukáže nárok na bezplatnú obhajobu v lehote podľa § 34 ods. 3, obhajcu ustanoveného podľa odseku 2 zruší ten, kto ho ustanovil.

§ 41 Prevzatie obhajoby

(1) Ustanovený obhajca je povinný obhajobu bez meškania prevziať.

(2) Ak dôjde k spojeniu vecí podľa § 21 ods.3 na spoločné konanie a rozhodnutie a v jednej z nich je obhajca zvolený podľa § 39 a v inej obhajca ustanovený podľa § 40, ustanovenie obhajcu podľa § 40 zruší v prípravnom konaní na návrh prokurátora alebo policajta sudca pre prípravné konanie, ktorý obhajcu ustanovil, a v súdnom konaní predseda senátu, ktorý vo veci koná.

§ 42 Náhradný obhajca

(1) Ak je dôvodná obava, že by mohol byť v prípravnom konaní zmarený výsluch obvineného, ktorý trvá na prítomnosti obhajcu, hlavné pojednávanie alebo verejné zasadnutie pre

neprítomnosť zvoleného obhajcu alebo ustanoveného obhajcu, môže byť obvinenému popri zvolenom obhajcovi alebo ustanovenom obhajcovi ustanovený náhradný obhajca.

(2) Náhradný obhajca má rovnaké práva a povinnosti ako zvolený obhajca alebo ustanovený obhajca; na hlavnom pojednávaní a verejnom zasadnutí ich však môže vykonávať iba v prípade neúčasti zvoleného obhajcu alebo ustanoveného obhajcu.

(3) Ustanovenia § 40 a 41 sa na náhradného obhajcu vzťahujú primerane.

§ 43 Oslobodenie od povinnosti obhajovania

(1) Zo závažných dôvodov môže byť ustanovený obhajca na svoju žiadosť alebo žiadosť obvineného oslobodený od povinnosti obhajovania a namiesto neho zvolený alebo ustanovený iný obhajca. Iný obhajca môže byť obvinenému ustanovený aj vtedy, ak si ustanovený obhajca dlhodobo neplní svoje zákonom ustanovené povinnosti.

(2) O oslobodení ustanoveného obhajcu rozhodne predseda senátu a v prípravnom konaní sudca pre prípravné konanie.

(3) Skôr zvolený alebo ustanovený obhajca je však povinný plniť svoje povinnosti až do skutočného prevzatia obhajoby iným zvoleným alebo ustanoveným obhajcom.

§ 44 Práva a povinnosti obhajcu

(1) Obhajca je povinný poskytovať obvinenému potrebnú právnu pomoc, na obhajovanie jeho záujmov účelne využívať prostriedky a spôsoby obhajoby uvedené v zákone, najmä starať sa o to, aby boli v konaní náležité a včas objasnené skutočnosti, ktoré obvineného zbavujú viny alebo jeho vinu zmierňujú.

(2) Obhajca je oprávnený už v prípravnom konaní robiť v mene obvineného návrhy, podávať v jeho mene žiadosti a opravné prostriedky, nazerať do spisov a zúčastniť sa podľa ustanovení tohto zákona v konaní pred súdom úkonov, ktorých má právo zúčastniť sa obvinený, a vo vyšetrovaní alebo v skrátanom vyšetrovaní úkonov podľa § 213 ods. 2 až 4.

(3) Ak je obvinený pozbavený spôsobilosti na právne úkony alebo ak je jeho spôsobilosť na právne úkony obmedzená, môže obhajca oprávnenia podľa odseku 2 vykonávať aj proti vôli obvineného.

(4) Ak nebolo splnomocnenie obhajcu pri jeho zvolení alebo ustanovení vymedzené inak, zaniká pri skončení trestného stíhania. Aj keď splnomocnenie takto zaniklo, je obhajca oprávnený podať za obžalovaného ešte žiadosť o milosť a o odklad výkonu trestu.

(5) Obhajca má právo vo všetkých štádiách trestného konania vyžiadať si vopred kópiu alebo rovnopis zápisnice o každom úkone trestného konania. Orgány činné v trestnom konaní a súd sú povinné mu vyhovieť; odmietnuť môžu len vtedy, ak to nie je z technických dôvodov možné; po odpadnutí technických prekážok sú povinné žiadosti obhajcu vyhovieť. Náklady spojené s vyhotovením kópie alebo rovnopisu je obhajca povinný štátu uhradiť.

(6) Obhajca je oprávnený na náklady obhajoby zaobstarávať a predkladať dôkazy.

(7) Ak si obvinený zvolil viacerých obhajcov v tej istej veci, povinnosti a práva podľa tohto zákona patria každému z nich. Pri úkonoch podľa tohto zákona stačí prítomnosť len jedného z nich, ak zákon neustanovuje inak.

§ 45

(1) Zúčastnená osoba je osoba, ktorej môže byť, podľa návrhu má byť alebo bola zhabaná vec alebo časť majetku.

(2) Zúčastnená osoba má právo

a) po podaní návrhu na uloženie ochranného opatrenia vyjadriť sa ku všetkým skutočnostiam a dôkazom, o ktoré sa návrh podľa tohto zákona opiera,

b) byť prítomná na hlavnom pojednávaní a verejnom zasadnutí, robiť na nich návrhy, predkladať dôkazy a nazerať do spisov,

c) podávať v prípadoch ustanovených týmto zákonom opravné prostriedky.

(3) Orgány činné v trestnom konaní a súd sú povinné zúčastnenú osobu o jej právach poučiť a poskytnúť jej možnosť ich uplatnenia vrátane poučenia o doručovaní a následkoch s tým spojených.

(4) Ak je zúčastnená fyzická osoba pozbavená spôsobilosti na právne úkony alebo ak je jej spôsobilosť na právne úkony obmedzená, vykoná jej práva podľa tohto zákona jej zákonný zástupca.

(5) V prípravnom konaní sudca pre prípravné konanie na návrh prokurátora a v konaní pred súdom predseda senátu ustanoví opatrením zúčastnenej osobe splnomocnenca zo zoznamu advokátov, ak je to potrebné na ochranu jej záujmov. Ak dôvod ustanovenia odpadne, opatrením ho v prípravnom konaní sudca pre prípravné konanie na návrh prokurátora a v konaní pred súdom predseda senátu zruší.

(6) Zúčastnená osoba je povinná pri prvom úkone s ňou uviesť adresu, na ktorú sa jej majú písomnosti doručovať vrátane písomností určených do vlastných rúk, ako aj spôsob doručovania s tým, že ak túto adresu alebo spôsob doručovania zmení, musí takú skutočnosť bez meškania oznámiť príslušnému orgánu; o doručovaní a následkoch s tým spojených orgán činný v trestnom konaní alebo súd zúčastnenú osobu poučí.

Oprávnenia poškodeného a uplatnenie nároku na náhradu škody

§ 46

(1) Poškodený je osoba, ktorej bolo trestným činom ublížené na zdraví, spôsobená majetková, morálna alebo iná škoda alebo boli porušené či ohrozené jej iné zákonom chránené práva alebo slobody. Poškodený má právo v prípadoch ustanovených týmto zákonom sa vyjadriť, či súhlasí s trestným stíhaním, má právo uplatniť nárok na náhradu škody, robiť návrhy na vykonanie dôkazov alebo na ich doplnenie, napomáhať orgánom činným v trestnom konaní, predkladať dôkazy, nazerať do spisov a preštudovať ich, zúčastniť sa na hlavnom pojednávaní a na verejnom zasadnutí konanom o odvolaní alebo o dohode o priznaní viny a prijatí trestu, vyjadriť sa k vykonaným dôkazom, má právo záverečnej reči a právo podávať opravné prostriedky v rozsahu vymedzenom týmto zákonom. Poškodený má právo sa kedykoľvek v priebehu trestného konania informovať o stave trestného konania. Informáciu poskytne orgán činný v trestnom konaní alebo súd, ktorý vo veci koná; na tento účel sa poškodenému poskytnú potrebné kontaktné údaje. Informácia o stave konania sa neposkytne, ak by poskytnutím takej informácie mohol byť zmarený účel trestného konania.

- (2) Poškodený je povinný najneskoršie na začiatku prvého výsluchu uviesť adresu, na ktorú sa mu majú písomnosti doručovať vrátane písomností určených do vlastných rúk, ako aj spôsob doručovania s tým, že ak túto adresu alebo spôsob doručovania zmení, musí takú skutočnosť bez meškania oznámiť príslušnému orgánu; o doručovaní a následkoch s tým spojených orgán činný v trestnom konaní poškodeného poučí.
- (3) Poškodený, ktorému bola trestným činom spôsobená škoda, má nárok na náhradu škody. Poškodený je tiež oprávnený navrhnúť, aby súd v odsudzujúcom rozsudku uložil obžalovanému povinnosť nahradiť túto škodu; poškodený svoj nárok uplatní do skončenia vyšetrovania, alebo najneskôr na prvom hlavnom pojednávaní, na ktorom je vysluchnutý, tak aby bolo možné vykonať objasnenie veci aj vo vzťahu k nároku na náhradu škody. Z návrhu musí byť zrejmé, z akých dôvodov a v akej výške sa nárok na náhradu škody uplatňuje. Ak bola trestným činom spôsobená škoda na finančných prostriedkoch tvoriacich štátny rozpočet, rozpočet Európskej únie, rozpočet spravovaný Európskou úniou, rozpočet verejnoprávnej inštitúcie, rozpočet štátneho fondu, rozpočet vyššieho územného celku, rozpočet obce, nárok na náhradu škody môže uplatňovať subjekt, v ktorého pôsobnosti je správa rozpočtu. Na tento účel sa škodou rozumie aj skrátená, neodvedená alebo nezaplatená daň alebo poisťné, neoprávnene vrátená daň z pridanej hodnoty alebo spotrebná daň, nenávratný finančný príspevok, subvencia, dotácia, alebo iné plnenie z uvedeného rozpočtu, a to až do výšky akej neboli rozpočtu vrátené.
- (4) Návrh podľa odseku 3 nemožno podať, ak bolo o nároku proti obvinenému už rozhodnuté v civilnom procese alebo inom príslušnom konaní.
- (5) Ak poškodený chce uplatniť dôkazy, ktoré sú mu známe, návrh na ich vykonanie musí predložiť v prípravnom konaní prokurátorovi alebo policajtovi a pred súdom prvého stupňa súdu najneskoršie v priebehu dokazovania na hlavnom pojednávaní. Ak poškodený návrh na vykonanie dôkazov predloží skôr, súd je povinný takýto návrh bez meškania doručiť prokurátorovi a obvinenému.
- (6) Poškodený má právo uplatňovať konkrétne návrhy na účely uzavretia zmieru alebo dohody o náhrade škody; tieto návrhy môže uplatňovať aj prostredníctvom probačného a mediačného úradníka.
- (7) Poškodený sa môže výslovným vyhlásením písomne alebo ústne do zápisnice pred orgánom činným v trestnom konaní alebo súdom vzdať procesných práv, ktoré mu tento zákon ako poškodenému priznáva.
- (8) Poškodený, ktorému hrozí nebezpečenstvo v súvislosti s pobytom obvineného alebo odsúdeného na slobode, má právo požiadať o poskytnutie informácie o
- a) prepustení alebo úteku obvineného z väzby,
 - b) prepustení alebo úteku odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody,
 - c) prerušení výkonu trestu odňatia slobody,
 - d) prepustení alebo úteku odsúdeného z výkonu ochranného liečenia zo zariadenia ústavnej zdravotnej starostlivosti,
 - e) zmene formy výkonu ochranného liečenia z ústavného liečenia na ambulantné liečenie, alebo

f) prepustení alebo úteku odsúdeného z výkonu detencie.

(9) Bez žiadosti poškodeného orgán činný v trestnom konaní alebo súd poskytne poškodenému informácie podľa odseku 8, ak zistí, že poškodenému hrozí nebezpečenstvo v súvislosti s pobytom obvineného alebo odsúdeného na slobode. Poškodený môže svoje rozhodnutie o práve byť informovaný o skutočnostiach uvedených v odseku 8 zmeniť; na zmenu rozhodnutia poškodeného sa prihliada.

(10) Súd pri uložení obmedzenia podľa § 33a ods. 1 písm. f) alebo g) Trestného zákona informuje poškodeného alebo určenú osobu o možnosti požiadať o vydanie európskeho ochranného príkazu na účely zabezpečenia jej ochrany na území iného členského štátu Európskej únie podľa osobitného predpisu.

§ 47

(1) Oprávnenie poškodeného nemôže vykonávať ten, kto je v danom trestnom konaní stíhaný ako spoluobvinený.

(2) Ak je v tej istej veci väčší počet poškodených a jednotlivým výkonom ich práv by mohol byť ohrozený účel a rýchly priebeh trestného stíhania a poškodení sa nedohodnú na spoločnom zástupcovi, sudca pre prípravné konanie na návrh prokurátora ustanoví opatrením v prípravnom konaní na výkon týchto práv spoločného zástupcu poškodených, spravidla niektorého z poškodených po jeho predchádzajúcom súhlase. Prokurátor oznámi opatrenie poškodeným, ktorí si už uplatnili nárok na náhradu škody, a opatrenie sa vhodným spôsobom uverejní. Spoločných zástupcov môže byť najviac desať. Spoločný zástupca vykonáva práva poškodených, ktorých zastupuje, vrátane uplatnenia nároku na náhradu škody v trestnom konaní a má rovnaké procesné postavenie ako splnomocnenec; bez písomného súhlasu poškodeného nemožno vziať späť uplatnený nárok na náhradu škody.

(3) Ak je v tej istej veci veľký počet poškodených, spravidla prevyšujúci sto, a jednotlivým výkonom ich práv by mohol byť závažným spôsobom ohrozený účel a rýchly priebeh trestného stíhania, rozhodne v prípravnom konaní na návrh generálneho prokurátora Slovenskej republiky (ďalej len „generálny prokurátor“) o účasti poškodených v trestnom konaní najvyšší súd uznesením, ktoré sa doručí navrhovateľovi. Ak návrh nebol zamietnutý, generálny prokurátor zabezpečí, aby bolo uznesenie vhodným spôsobom zverejnené.

(4) K návrhu generálneho prokurátora podľa odseku 3, ktorý musí byť odôvodnený, treba pripojiť dosiaľ získaný celý spisový materiál.

(5) Ak je v tej istej veci väčší počet poškodených a jednotlivým výkonom ich práv by mohol byť ohrozený účel a rýchly priebeh súdneho konania, pričom poškodeným nebol v prípravnom konaní ustanovený spoločný zástupca podľa odseku 2, rozhodne o účasti poškodených v súdnom konaní súd; ak súd považuje za účelné ustanoviť poškodeným, ktorí si uplatnili nárok na náhradu škody, spoločného zástupcu, postupuje primerane podľa odseku 2.

(6) Poškodenému, ktorý uplatňuje nárok na náhradu škody a nemá dostatočné prostriedky, aby uhradil náklady s tým spojené, môže v prípravnom konaní po vznesení obvinenia na návrh prokurátora sudca pre prípravné konanie a v konaní pred súdom aj bez návrhu predseda senátu ustanoviť zástupcu z radov advokátov, ak to považuje za potrebné na

ochranu záujmov poškodeného; posledná veta odseku 2 platí primerane. Skutočnosť, že nemá dostatočné prostriedky, musí poškodený preukázať.

(7) Ak sa už v priebehu konania zistí, že poškodený má dostatočné prostriedky, aby uhradil náklady spojené s uplatňovaním nároku na náhradu škody v trestnom konaní, zástupcu ustanoveného podľa odseku 6 zruší orgán, ktorý zástupcu ustanovil. Po podaní obžaloby alebo návrhu na dohodu o vine a treste o tom rozhodne predseda senátu.

§ 48

(1) Ak je poškodená osoba pozbavená spôsobilosti na právne úkony alebo ak je jej spôsobilosť na právne úkony obmedzená, vykonáva jej práva podľa tohto zákona jej zákonný zástupca, ktorý môže splnomocniť zastupovaním aj organizáciu na pomoc poškodeným.

(2) V prípadoch, v ktorých zákonný zástupca poškodeného nemôže vykonávať svoje práva uvedené v odseku 1, predseda senátu a v prípravnom konaní na návrh prokurátora sudca pre prípravné konanie ustanovia na výkon týchto práv poškodenému opatrovníka z radov advokátov, ktorý koná v rozsahu práv splnomocnenca poškodeného podľa § 54. V prípade trestných činov spáchaných voči blízkej osobe alebo zverenej osobe, ak je poškodeným osoba mladšia ako 18 rokov, upovedomí v prípravnom konaní orgán činný v trestnom konaní a v konaní pred súdom súd príslušný orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately o začatí trestného konania a ustanovení opatrovníka z radov advokátov. Proti uzneseniu o ustanovení opatrovníka a proti uzneseniu, ktorým sudca pre prípravné konanie zamietol návrh prokurátora na ustanovenie opatrovníka, je prípustná sťažnosť.

(3) Ak poškodený, ktorý je fyzickou osobou, alebo štatutárny orgán poškodeného, ktorý je právnickou osobou, nemôže vykonávať práva poškodeného podľa tohto zákona alebo je nebezpečenstvo z omeškania, predseda senátu a v prípravnom konaní na návrh prokurátora sudca pre prípravné konanie ustanoví na výkon týchto práv poškodenému opatrovníka. Proti rozhodnutiu o ustanovení opatrovníka je prípustná sťažnosť.

(4) Ak ide o uplatnenie nároku na náhradu škody, prechádzajú práva, ktoré tento zákon priznáva poškodenému, aj na jeho právneho nástupcu.

§ 48a Právo na sprievod dôverníka

(1) Poškodený má právo, aby ho na úkonoch trestného konania sprevádzal dôverník.

(2) Dôverníkom môže byť fyzická osoba spôsobilá na právne úkony, ktorú si poškodený zvolí. Dôverník poskytuje poškodenému potrebnú pomoc, najmä psychickú. Dôverník môže byť zároveň splnomocnencom poškodeného. Dôverníkom nemôže byť osoba, ktorá má v trestnom konaní postavenie sudcu, prokurátora, obvineného, obhajcu, svedka, znalca alebo tlmočníka. O skutočnostiach, o ktorých sa dôverník dozvedel v priebehu trestného konania, je povinný zachovávať mlčanlivosť.

(3) Dôverník nemôže zasahovať do priebehu úkonu trestného konania.

(4) Vylúčiť dôverníka z účasti na úkone trestného konania je možné len vtedy, ak by jeho účasť narúšala priebeh úkonu alebo ohrozila vykonanie tohto úkonu. Ak je dôverník vylúčený, poškodenému sa umožní, aby si zvolil iného dôverníka; to neplatí, ak ide o neopakovateľný úkon alebo neodkladný úkon alebo v prípade dokončenia už prebiehajúceho úkonu.

§ 49

Orgán činný v trestnom konaní a súd je povinný poškodeného v trestnom konaní o jeho právach poučiť podľa tohto zákona a poskytnúť mu plnú možnosť na ich uplatnenie.

Zaistenie nároku poškodeného

§ 50

(1) Ak si poškodený uplatnil nárok na náhradu škody spôsobenej trestným činom a ak je to vhodné s ohľadom na povahu skutku, možno nárok až do pravdepodobnej výšky škody zaistiť

a) na majetku obvineného,

b) na majetkových právach obvineného v právnickej osobe, v ktorej má obvinený majetkovú účasť,

c) na majetkových právach právnickej osoby, v ktorej obvinený

1. má majetkovú účasť, alebo

2. je štatutárnym orgánom, členom štatutárneho orgánu, členom iného orgánu, prokuristom, vedúcim organizačnej zložky podniku, ktorý je zapísaný do obchodného registra, alebo vedúcim podniku zahraničnej osoby, ktorý je zapísaný do obchodného registra,

ak je na podklade zistených skutočností dostatočne odôvodnený záver, že trestný čin, za ktorý je trestne stíhaný obvinený, bol spáchaný v mene alebo v prospech takejto právnickej osoby,

d) na majetkových právach právnickej osoby, v ktorej má priamu alebo nepriamu majetkovú účasť právnická osoba, v ktorej obvinený

1. má majetkovú účasť, alebo

2. je štatutárnym orgánom, členom štatutárneho orgánu, členom iného orgánu, prokuristom, vedúcim organizačnej zložky podniku, ktorý je zapísaný do obchodného registra, alebo vedúcim podniku zahraničnej osoby, ktorý je zapísaný do obchodného registra,

ak je na podklade zistených skutočností dostatočne odôvodnený záver, že trestný čin, za ktorý je trestne stíhaný obvinený, bol spáchaný v mene alebo v prospech takejto právnickej osoby,

e) na ostatných majetkových právach obvineného.

(2) Pri zaistení nároku poškodeného sa primerane použijú ustanovenia § 95 až 96g. Časti majetku určené na zaistenie nároku sa v uznesení o zaistení opíšu a obvinenému a právnickej osobe uvedenej v odseku 1 sa zakáže s nimi nakladať.

(3) Zaistiť podľa odseku 1 nemožno nárok, ktorý nemožno v trestnom konaní uplatniť. Na zaistenie nároku nemožno použiť veci, ktoré nemožno podľa občianskoprávných predpisov postihnúť výkonom súdneho rozhodnutia, ani pohľadávky obvineného na výplatu odmeny z pracovného pomeru alebo obdobného pomeru, pohľadávky na výplatu výživného a na výplatu dávok z nemocenského poistenia a dávok sociálneho zabezpečenia.

(4) O zaistení rozhoduje súd na návrh prokurátora alebo poškodeného, v prípravnom konaní prokurátor na návrh poškodeného; v prípravnom konaní môže prokurátor nárok zaistiť aj bez návrhu poškodeného, ak si to vyžaduje ochrana jeho záujmov, najmä ak hrozí nebezpečenstvo z omeškania.

(5) Súd a v prípravnom konaní prokurátor zamietne návrh poškodeného, ak zistí, že návrh nie je dôvodný.

(6) Poškodeného treba o zaistení jeho nároku vždy upovedomiť s upozornením na dôvody, pre ktoré sa zaistenie podľa § 51 ods. 1 zruší.

§ 51

(1) Zaistenie sa zruší,

a) ak zanikne dôvod, pre ktorý bolo o zaistení rozhodnuté,

b) ak bolo trestné stíhanie právoplatne zastavené alebo ak sa skončilo právoplatným oslobodzujúcim rozsudkom, alebo

c) ak uplynuli dva mesiace odo dňa, v ktorom nadobudol právoplatnosť rozsudok, ktorým bol obžalovaný uznaný za vinného, alebo odo dňa, v ktorom nadobudlo právoplatnosť uznesenie, ktorým bola vec postúpená inému orgánu.

(2) Zaistenie treba obmedziť, ak sa ukáže, že nie je potrebné v rozsahu, v akom bolo nariadené. Ak boli zaistením postihnuté veci patriace inej osobe ako obvinenému alebo právnickej osobe uvedenej v § 50 ods. 1, vyjmú sa z predmetného zaistenia.

§ 52

Proti rozhodnutiu podľa § 50 a 51 je prípustná sťažnosť, ktorá má, ak ide o zrušenie zaistenia podľa tohto zákona, jeho obmedzenie alebo vyňatie zo zaistenia, odkladný účinok.

§ 53

(1) Zúčastnená osoba a poškodený sa môžu dať zastupovať splnomocnencom. Splnomocnencom poškodeného môže byť aj poverený zástupca organizácie na pomoc poškodeným.

(2) Splnomocnencom zúčastnenej osoby a poškodeného môže byť len osoba, ktorej spôsobilosť na právne úkony nie je obmedzená; na hlavnom pojednávaní a verejnom zasadnutí nemôže byť splnomocnencom ten, kto je naň predvolaný ako svedok, znalec, tlmočník alebo prekladateľ.

(3) Splnomocnencom zúčastnenej osoby alebo poškodeného v trestnom konaní, v ktorom sa prejednávajú utajované skutočnosti, môže byť iba advokát alebo osoba, ktorá sa môže oboznamovať s prejednávanou utajovanou skutočnosťou na príslušnom úseku.

§ 54

(1) Splnomocnenec zúčastnenej osoby alebo poškodeného je oprávnený robiť za zúčastnenú osobu alebo poškodeného návrhy na vykonanie dôkazov, podávať žiadosti a opravné prostriedky; je tiež oprávnený zúčastniť sa všetkých úkonov, na ktorých sa môže zúčastniť zúčastnená osoba alebo poškodený. Splnomocnenec poškodeného má právo uplatňovať konkrétne návrhy na účely uzavretia zmieru alebo dohody s obvineným o náhrade škody; tieto návrhy môže uplatňovať aj prostredníctvom probačného a mediačného úradníka. Splnomocnenec môže za poškodeného uzavrieť zmier alebo dohodu s obvineným o náhrade škody len, ak je na to výslovne splnomocnený.

(2) Ak splnomocnenec zúčastnenej osoby alebo poškodeného chce navrhnuť dôkazy, ktoré sú mu známe, musí návrh na ich vykonanie predložiť súdu prvého stupňa najneskoršie v priebehu dokazovania na hlavnom pojednávaní. Ak splnomocnenec zúčastnenej osoby alebo poškodeného návrh na vykonanie dôkazov predloží písomne súdu, súd je povinný s takýmto návrhom oboznámiť prokurátora a obvineného.

§ 54a

(1) Oznamovateľ je osoba, ktorá podala oznámenie o skutočnostiach nasvedčujúcich tomu, že bol spáchaný trestný čin (ďalej len „trestné oznámenie“). Za oznamovateľa sa nepovažuje osoba, ktorá podala trestné oznámenie o trestnom čine, ktorým nebola poškodená, v čase, kedy sa už začalo prípravné konanie. Oznamovateľom nemôže byť osoba, ktorá má podľa tohto zákona iné procesné postavenie. Týmto ustanovením nie sú dotknuté práva a postavenie osoby ako oznamovateľa podľa osobitného zákona.

(2) Oznamovateľ má okrem iných práv ustanovených týmto zákonom právo robiť návrhy na vykonanie dôkazov alebo na ich doplnenie a predkladať dôkazy. Ustanovenie § 46 ods. 5 a 7 platí rovnako.

(3) Oznamovateľ, ktorému je poskytovaná ochrana podľa osobitného zákona, má právo, aby ho na úkonoch trestného konania sprevádzal zamestnanec Úradu na ochranu oznamovateľov.“.

***Odôvodnenie:** Cieľom predkladaného návrhu je nanovo vymedziť hranice škody pri zachovaní pôsobnosti Špecializovaného trestného súdu a Úradu špeciálnej prokuratúry. Zároveň sa precizujú niektoré ustanovenia Trestného poriadku.*

8. V čl. II sa vypúšťajú body 8 až 20.

Nasledujúce body sa primerane prečísľujú.

***Odôvodnenie:** Navrhuje sa vypustiť predmetné ustanovenia v nadväznosti na predchádzajúci bod.*

9. V čl. II sa vypúšťa bod 43.

Nasledujúce body sa primerane prečísľujú.

***Odôvodnenie:** Navrhuje sa vypustiť ustanovenia, ktorými sa ruší Úrad špeciálnej prokuratúry.*

10. V čl. II sa vypúšťa bod 57.

Nasledujúce body sa primerane prečísľujú.

***Odôvodnenie:** Navrhuje sa vypustiť predmetné ustanovenie ako nesystémové.*

11. V čl. II sa za bod 83 vkladá nový bod 84, ktorý znie:

„84. § 363 znie:

„§ 363

(1) Generálny prokurátor zruší právoplatné rozhodnutie prokurátora alebo policajta, ak takým rozhodnutím alebo v konaní, ktoré mu predchádzalo, bol porušený zákon. Porušením zákona sa rozumie podstatné pochybenie, ktoré mohlo ovplyvniť rozhodnutie vo veci.

(2) Ak sa týka rozhodnutie alebo konanie uvedené v odseku 1 viacerých osôb alebo skutkov, môže generálny prokurátor zrušiť len tú časť rozhodnutia alebo konania, ktorá sa týka niektorej z týchto osôb alebo skutkov.

(3) Generálny prokurátor v konaní podľa odseku 1 rozhodne uznesením, proti ktorému nie je prípustný opravný prostriedok.“.”.

Nasledujúce body sa primerane prečísľujú.

***Odôvodnenie:** Cieľom návrhu zákona je podporiť obnovu dôvery v právny štát úpravou ustanovenia § 363 Trestného poriadku tak, aby jeho znenie zodpovedalo pôvodnému zmyslu tohto mimoriadneho opravného prostriedku, ktorý má v rukách generálny prokurátor Slovenskej republiky na odstránenie nezákonnosti v prípravnom konaní. Zároveň sa tým zlepši dodržiavanie zákazu negatívnych pokynov, ktoré sa neraz obchádzajú práve využitím § 363 Trestného poriadku.*

12. Čl. IV sa vypúšťa.

Nasledujúce články sa primerane prečísľujú.

Vypustenie tohto článku sa premietne do článku upravujúceho účinnosť zákona.

***Odôvodnenie:** Navrhuje sa vypustiť ustanovenia, ktorými sa ruší Úrad špeciálnej prokuratúry.*

13. Čl. VI sa vypúšťa.

Nasledujúce články sa primerane prečísľujú.

Vypustenie tohto článku sa premietne do článku upravujúceho účinnosť zákona.

***Odôvodnenie:** Navrhuje sa vypustiť ustanovenia, ktorými sa ruší Úrad špeciálnej prokuratúry.*

14. Čl. VII sa vypúšťa.

Nasledujúce články sa primerane prečísľujú.

Vypustenie tohto článku sa premietne do článku upravujúceho účinnosť zákona.

***Odôvodnenie:** Navrhuje sa vypustiť ustanovenia, ktorými sa ruší Úrad špeciálnej prokuratúry.*

15. Čl. IX sa vypúšťa.

Nasledujúce články sa primerane prečísľujú.

Vypustenie tohto článku sa premietne do článku upravujúceho účinnosť zákona.

***Odôvodnenie:** Navrhuje sa vypustiť ustanovenia, ktorými sa ruší Úrad špeciálnej prokuratúry.*

16. Čl. XI sa vypúšťa.

Nasledujúce články sa primerane prečísľujú.

Vypustenie tohto článku sa premietne do článku upravujúceho účinnosť zákona.

Odôvodnenie: Navrhuje sa vypustiť ustanovenia, ktorými sa ruší Úrad špeciálnej prokuratúry.

17. Čl. XIII znie:

„Čl. XIII

Zákon č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 438/2015 Z. z., zákona č. 315/2016 Z. z., zákona č. 93/2017 Z. z., zákona č. 248/2017 Z. z., zákona č. 264/2017 Z. z., zákona č. 112/2018 Z. z., zákona č. 177/2018 Z. z., zákona č. 269/2018 Z. z., zákona č. 345/2018 Z. z., zákona č. 215/2019 Z. z., zákona č. 221/2019 Z. z., zákona č. 62/2020 Z. z., zákona č. 9/2021 Z. z., zákona č. 141/2021 Z. z., zákona č. 214/2021 Z. z., zákona č. 395/2021 Z. z., zákona č. 64/2022 Z. z., zákona č. 86/2022 Z. z., zákona č. 121/2022 Z. z. a zákona č. 151/2022 Z. z. sa dopĺňa takto:

1. V § 112 ods. 1 sa na konci pripájajú tieto slová: „alebo elektronický prostriedok podľa § 20.“.

2. § 113 sa dopĺňa odsekom 8, ktorý znie:

„(8) Verejný obstarávateľ nie je pri postupe podľa odsekov 1 až 7 povinný použiť elektronickú platformu, ak na zadávanie zákazky použije elektronický prostriedok podľa § 20.“.

3. § 114 sa dopĺňa odsekom 9, ktorý znie:

„(9) Verejný obstarávateľ nie je pri postupe podľa odsekov 1 až 8 povinný použiť elektronickú platformu, ak na zadávanie zákazky použije elektronický prostriedok podľa § 20.“.

4. V § 114a ods. 2 sa na konci druhej vety pripájajú tieto slová „alebo elektronického prostriedku podľa § 20“.

5. V § 116 ods. 1 sa za slová „elektronickej platformy“ vkladajú slová „alebo elektronického prostriedku podľa § 20“.

6. V § 117 sa dopĺňa odsekom 13, ktorý znie:

„(13) Verejný obstarávateľ nie je pri postupe podľa odsekov 1 až 12 povinný použiť elektronickú platformu, ak na zadávanie zákazky použije elektronický prostriedok podľa § 20.“.

Odôvodnenie: Aktuálna právna úprava účinná od 1.2.2023 stanovuje povinnosť, aby každý verejný obstarávateľ používal elektronickú platformu na obstarávanie a) zákaziek s nízkou hodnotou a b) podlimitných zákaziek, ktorých je z pohľadu celkového počtu realizovaných zákaziek najviac. Na rozdiel od týchto dvoch skupín zákaziek, pri tretej skupine, ktorú tvoria tzv. nadlimitné zákazky, je úprava odlišná a okrem elektronickej platformy môžu obstarávatelia používať aj iné Úradom pre verejné obstarávanie registrované špecializované informačné systémy. Za zmienku stojí, že nadlimitných zákaziek je síce menej ako v množine podlimitných zákaziek a zákaziek s nízkou hodnotou, ale nadlimitné zákazky majú vyššiu kumulatívnu peňažnú hodnotu. Povinné používanie elektronickej platformy a súčasný zákaz používať iné systémy však už teraz spôsobuje a aj bude spôsobovať v praxi viaceré problémy. V prvom rade spôsobuje duplicitu v používaní informačných systémov. Kým doposiaľ platilo, že jeden a ten istý verejný obstarávateľ všetky svoje zákazky zadával v jednom systéme, kde ich mohli potenciálni uchádzači aj nájsť, po novom bude mať viacero najväčších obstarávateľov

nadlimitné zákazky v jednom systéme a ostatné v inom. To sťažuje nielen účasť vo verejnom obstarávaní, ale aj manažment zákaziek, keďže ich rozdrobenosť znemožňuje pokročilé štatistické vyhodnocovanie a prehľad nad všetkými zákazkami. Zároveň povinnosť používania elektronickej platformy pri podlimitných zákazkách a zákazkách s nízkou hodnotou spôsobuje podstatné zhoršenie prehľadnosti realizovaných obstarávaní, znižovanie ponúk a záujmu dodávateľov o predkladanie ponúk (z dôvodu výrazne nižšieho užívateľského komfortu elektronickej platformy v rozhraní uchádzača a kapacitných obmedzení pri nahrávaní dokumentov) a zvýšenie chybovosti pri zadávaní zákaziek, teda v konečnom dôsledku klesá efektívnosť a predlžuje sa čas verejných obstarávaní, čo je v rozpore s cieľmi Plánu obnovy a deklarovaným cieľmi v minulosti zavádzanej úpravy.

18. Čl. XV sa vypúšťa.

Nasledujúci článok sa primerane prečísľuje.

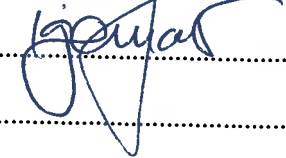
Vypustenie tohto článku sa premietne do článku upravujúceho účinnosť zákona.

Odôvodnenie: *Navrhuje sa vypustiť ustanovenia, ktorými sa ruší Úrad špeciálnej prokuratúry.*

Pozmeňujúci a dopĺňujúci návrh

poslanca Národnej rady Slovenskej republiky Romana Mikulca k vládному návrhu zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony

(ČPT 106)

Meno a priezvisko	Podpis
1. Roman MIKULC	
2. Lukáš Buzo	
3. ANEŽKA ŠKOPOVÁ	
4. PETER POLČAK	
5. ANNA ZÁBORNÝ	
6. JILUS JARAB	
7. Viliam Tanko	
8. Pavol KATHY	
9. MAREK KRAJČO	
10. Róbert J. J.	
11. MICHAL J. ŠIROČ	
12. VERONIKA REDIŠKOVÁ	
13. GABOR GRUNER	
14. Richard Vašečka	
15. Ľuboš Gallo	
16. IBOR MATOUŠ	
17.	
18.	
19.	
20.	